Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 9 (1509) ♦ Вівторок, 21 січня 1997 року ♦ Ціна договірна

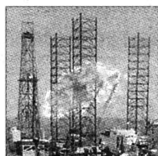

Нові свердловини старого шельфу, або Ще один крок до енергетичної незалежності

На газоконденсатному родовищі Штормове на шельфі Чорного моря введено в дію дві свердловини, які дають 300 тис. куб. м газу та 30 тонн газового конденсату на добу. Змонтовано та введено в експлуатацію також підводний газопровід завдовжки 3,8 км. Усі роботи виконано державним виробничим підприємством «Чорноморнафтогаз».

Протягом двох останніх років «Голос України» неодноразово порушував питання про власний видобуток нафти і газу на континентальному шельфі Чорного і Азовського морів. Адже розвідано лише 3 відсотки прогнозованих запасів нафти і газу. З цього приводу на шпальтах газети виступали науковці, геологи, розробники, політики та інші спеціалісти. Сьогодення підтвердило правильний курс нашого часопису. Не лише розвідані, а й видобуті власні нафта і газ—це економічна незалежність держави.

Нарада у Голови Верховної Ради України

Завершується шоста сесія. Як і попередні пленарні тижні, наголосив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз під час наради з головами постійних комісій, яка відбулася 20 січня, нинішній (з 21 по 24 січня) буде не менш напруженим і відповідальним. Народні депутати мають розглянути понад 40 питань. Це переважно законопроекти, що стосуються економічного реформування, соціального захисту населення, державного будівництва.

(Закінчення на 2-й стор.).

Парламентська хроніка

А заощадження будуть-таки компенсовані

Денне засідання 17 січня

Після перерви тривало обговорення змін до закону «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України». Зокрема, частина народних депутатів наполягала на тому, що потрібно компенсувати заощадження і громадянам, які отримали компенсаційні сертифікати відповідно до указу Президента. Однак інші народні обранці вважали: громадяни, які скористалися сертифікатами, не можуть претендувати на індексацію своїх заощаджень. Після дискусії більшість погодилася з пропозицією визначитися з цим питанням окремим законопроектом, який дозволить внести відповідні зміни до закону.

(Закінчення на 2-й стор.).

Шахтар державу не скривдить. А вона його?

Кризовий стан вугільної галузі — це вже плоди тих потворних рослин зневіри та байдужості, що культивувалися на донбаському грунті років десять поспіль. Через складності геологічних умов вугілля цього регіону обходилося дорожче від того, яке видобували в перспективніших басейнах. І вже тоді треба було не розмірковувати про малопотужність і глибину залягання пластів, не садити на голодний фінансовий пайок шахти-баласти, а вживати кардинальних заходів, у тому числі й щодо виведення з обороту нерентабельних дільниць. Та, на жаль, мало кого хвилювало, що в результаті виросте з нестерпно-героїчної праці 219 шахт Донбасу, зобов'язаних будь-що за зношеного шахтного фонду добиватися рекордного видобутку.

А виросли величезні проблеми, що провокують безперервні страйки, пікети, звернення та ультиматуми до властей. Вихід тепер один — викорчовувати всю цю горе-поросль, щоб спокійно й упевнено зітхнула вугільна промисловість. Результат перших кроків реструктуризації, на проведення якої насилу, але знаходить держава кошти, такий: за 1996 рік видобуто 71 млн. тонн вугілля, 32 шахти виробничих об'єднань «Донецьквугілля», «Макіїввугілля», «Селидіввугілля», «Павлоградвугілля», «Ровенькиантрацит», «Донбасантрацит», «Артемвугілля», «Шахтарськвугілля», «Торезантрацит» упоралися з річним завданням.

Про те, як безпосередньо йдуть справи на Донеччині, читайте на 3-й сторінці.

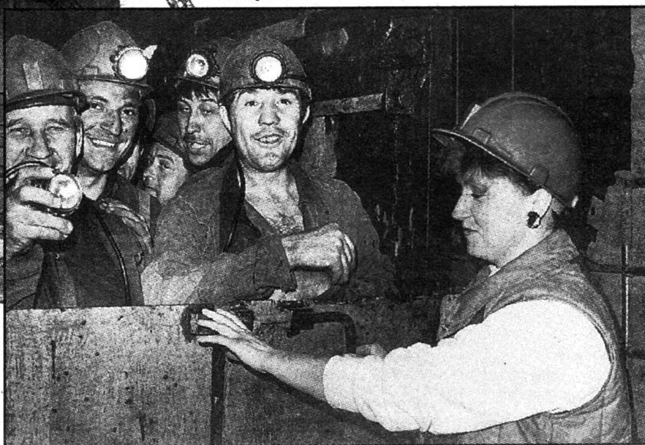

Вперед, до білої тиші

Від причалу Одеського морвокзалу взяло курс на Антарктиду науково-дослідне судно «Ернст Кренкель», на борту якого — група полярників та чималий загін науковців з різних міст України. Через місяць плавання морями й океанами першим належить змінити колег, які працюють на станції «Академік Вернадський», другим — провести дослідження з геології, фізики, радіології, гідрохімії, біології, екології. До складу антарктичної експедиції вперше у вітчизняній практиці включено жінок. Наталя Рясинцева, заступник директора Одеського філіалу НДІ біології південних морів, в Антарктиді зустрінеться зі своїм чоловіком — доктором географічних наук Леонідом Говорухою, відомим дослідником льодового континенту.

Леонідові Кучмі вручать «Оскара». Польського

23 січня відбудеться робочий візит Президента України Леоніда Кучми до Республіки Польщі. Як повідомив виконуючий обов'язки керівника управління інформації Міністерства закордонних справ України Володимир Яценківський, під час цього робочого візиту відбудеться церемонія вручення «Оскара польського бізнесу» Президентові України від імені Польського бізнес-клубу. Під час візиту відбудуться робочі переговори Л. Кучми і Президента Польщі Олександра Квасневського.

Під час візиту на рівні міністрів зовнішньоекономічних зв'язків України та економіки Польщі буде підписано меморандум про заходи щодо лібералізації двосторонньої торгівлі між країнами. За словами українського дипломата, під час консультацій обговорювалися також питання майбутніх візитів Прем'єр-міністра України Павла Лазаренка до Польщі та Президента Польщі О. Квасневського в Україну. Розглядалися також проблеми інтеграції України та Польщі в європейські економічні й політичні структури, питання розширення НАТО на схід.

Віз боргів і досі там

Стійка тенденція до збереження заборгованості з виплати заробітної плати спостерігається в Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Івано-Франківській і Луганській областях України, заявив перший віце-прем'єр-міністр України Василь Дурдинець. Він зазначив, що в січні тяжка ситуація склалася в багатьох регіонах.

При цьому, сказав В. Дурдинець, у Києві заборгованість місцевого бюджету із соціальних виплат протягом липня-серпня 1996 року зменшилася на 45%.

«АвтоЗАЗ»: кроки до відродження

22 закриті акціонерні товариства, 8 відкритих АТ і 2 товариства з обмеженою відповідальністю буде створено найближчими місяцями на базі виробничих підрозділів ВАТ «Запорізький автомобільний завод». При цьому контрольний пакет акцій: від 100 до 90 відсотків — у всіх товариствах, що стають самостійними особами, триматиме ВАТ «АвтоЗАЗ».

Генеральний директор Олександр Сотников висловив надію, що в першому кварталі нинішнього року «роботу з потенційними інвесторами буде завершено». А саме з корейською «DAEWOO» та американською «General Motors».

Робітники автозаводу за три місяці мають зібрати 2100 автомобілів «Таврія» і «Дана», а також поставити 900 машинокомплектів до Російської Федерації та Польщі, щоб наші легковики зібрали там. Це — ледь чи не половина від тих 6881 автомобіля, що зійшли з конвеєра «АвтоЗАЗу» торік.

Нарада у Голови Верховної Ради України

(Початок на 1-й стор.).

До порядку денного внесено проект постанови Верховної Ради України про особливості порядку розгляду Верховною Радою Закону про Державний бюджет України 1997 року. Оскільки бюджет нинішнього року повинен бути прийнятий на новій податковій основі, до розкладу засідань шостої, а також сьомої сесій (до кінця лютого) вносяться ті податкові законопроекти, які реально впливатимуть на прибуткову і витратну частини бюджету.

На пленарних засіданнях цього тижня буде розглянуто проект закону України про Фонд державного майна України, проект закону про політичні партії в Україні (повторне перше читання), проект закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (після доопрацювання), проект закону про внесення змін і доповнень до Закону про податок з власників транспортних засобів, проект закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про систему оподаткування» (друге читання), проект закону України про благодійну діяльність та благодійні організації, проект закону про внесення змін і доповнень до окремих законів України щодо оплати праці (друге читання), про пропозиції Президента України щодо Закону «Про порядок висвітлення діяльності Верховної Ради України в засобах масової інформації» та ін.

На нараді йшлося про необхідність заслухати на закритому засіданні доповідь спеціальної тимчасової депутатської комісії, яка вивчає стан справ у галузі енергоносіїв.

Голови постійних комісій обговорили проект переліку питань для розгляду на сьомій сесії Верховної Ради України, яка розпочнеться 4 лютого.

Прес-служба Верховної Ради України.

Вийшло більше, ніж чекали

Результати зустрічі виявились більш суттєвими, ніж ми передбачали, заявили на брифінгу в Гомелі керівники України і Білорусі. В підсумку робочої зустрічі Леонід Кучма і Олександр Лукашенко підписали комюніке з широкого кола питань розвитку двосторонніх відносин, ряду міжнародних проблем. Досягнуто розуміння пріоритетності торговельно-економічних зв'язків і необхідності усунення різних бар'єрів та обмежень у взаємній торгівлі, сприяння укладенню прямих договорів між регіонами і суб'єктами господарської діяльності. Виявлено готовність до співробітництва у сфері виробничої кооперації, стимулювання інвестиційних проектів, створення українсько-білоруських фінансових груп. Планується створення урядового документа з приводу взаємопоставок найважливіших видів продукції на клірингової основі на 1997 рік. Сторони зобов'язалися сприяти організації спільних виробництв: зокрема, по кормозбиральній техніці на базі акціонерного товариства «Тернопільський комбайновий завод» за участю виробничого об'єднання «Гомсільмаш», і колісних просапних тракторів на базі заводу «Київтрактородеталь» за участю Мінського тракторного заводу.

Постійна комісія Верховної Ради України з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку села висловлює глибоке співчуття народному депутату України Глуху Івану Васильовичу з приводу тяжкої втрати — смерті батька **Василя Ілліча.**

Асоціація народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради з глибоким сумом сповіщає про передчасну смерть **ЧУМАКА Аркадія Степановича** — народного депутата України Верховної Ради 12-го скликання, активного законотворця і відомого державного діяча незалежної України. Висловлюємо щире співчуття рідним і близьким покійного.

Правління Асоціації.

Парламентська хроніка

А заощадження будуть-таки компенсовані

Денне засідання 17 січня

(Початок на 1-й стор.).

Після того, як 300 голосами сесія затвердила ряд змін, у законі виникли правові колізії. Заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяка звернув увагу на те, що Президент отримав змогу знову накласти вето на прийнятий закон, бо по суті йому тепер на підпис надійде новий документ. Було внесено ряд пропозицій, і врешті народні депутати вирішили подати на підпис обидва закони, щоб Президент сам вирішив, який з них доцільніший.

Потім після гострої дискусії було вирішено зняти з розгляду проект закону «Про внесення доповнень до Закону України «Про страхування щодо туристів».

Народні депутати прийняли у другому читанні Закон України «Про звільнення від погашення заборгованості вугледобувних та вуглепереробних підприємств Міністерства вугільної промисловості України».

Міністр культури Дмитро Остапенко виступив із проектом закону «Про кінематографію». Зокрема, він зазначив, що в Україні склалася катастрофічна ситуація в галузі кіномистецтва. Дмитро Остапенко навів конкретні цифри спаду виробництва фільмів, а також звернув увагу на те, що в державі існує розрив між кіноіндустрією і кінопрокатною мережею. Проект закону, запропонований Верховною Радою, передбачає ряд гарантій розвитку українського кіномистецтва. Його було прийнято в першому читанні.

Володимир КОРОЛЮК.

Постійні лише національні інтереси

Урядова делегація, очолювана Прем'єр-міністром України, на 24-му засіданні Ради глав урядів СНД у Москві зуміла перетворити ряд недосконалих і неприйнятних для нас документів на основу для взаємовигідного і рівноправного співробітництва.

Українська урядова делегація на чолі з Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком, яка брала участь у 24-му засіданні Ради глав урядів держав — учасниць СНД, що проходило минулої п'ятниці у Москві, зуміла втілити класичну формулу державницьких підходів у зовнішній політиці: «У нас немає постійних ворогів і постійних союзників. У нас постійні лише національні інтереси!».

Виконавчий секретар СНД Іван Коротченя підкреслив за підсумками засідання «особливо конструктивну роль України». Це стало приємною несподіванкою. Бо напередодні прогнози були невтішні. Аналіз 17 проектів угод, винесених на розгляд глав урядів, свідчив, що вони не зовсім враховують державно-правові принципи України і деяких інших країн СНД.

Особливо привертав увагу основний документ — проект концепції економічного інтеграційного розвитку Співдружності незалежних держав. У ньому чітко проглядалася спроба сформувати у межах країн СНД єдину федеративну державу.

Вже не кажу, що законам України взагалі суперечить і запропоноване створення єдиного економічного, транспортного, митного, валютного просторів, єдиного ринку робочої сили, капіталу, системи освіти, валютного союзу та інших інституцій.

Зрозуміла й реакція на ці проекти в Україні. Деякі депутати Верховної Ради і партійні лідери вимагали бойкоту цього заходу. І все ж таки Павло Лазаренко не піддався на агресивну риторику, а спробував толерантно, але твердо, замість нагнітання конфронтації, побороться за перетворення цих документів на основу для взаємовигідного співробітництва.

Зазначу одразу, що він не програв. За його словами, тільки заради підписання «Положення про порядок застосування податку на додану вартість і акцизів за постачання товарів (послуг) на виробничу кооперацію при розрахунках між господарськими об'єктами держав — учасниць СНД» варто було боротися за проведення цього засідання.

Мова йде про зняття ПДВ на продукцію машинобудування в СНД. На практиці це означає, що нарешті запрацює Ашгабатська угода, підписана 5 років тому. Вона не працювала через цей податок, який нагнанів ціну на вироби, а отже, робив їх неконкурентоспроможними. Результат — підприємства машинобудівного комплексу фактично зупинилися через затоварення продукцією... Україна вже давно лобіювала прийняття цього документа, але, в основному через позицію Росії, він регулярно відкладався «на потім». На цей раз Прем'єр-міністр Росії Віктор Черномирдін таки пішов на компроміс.

Основний документ — проект концепції — за пропозицією України був відправлений на доопрацювання. Підписати його планується днів через десять. Зазначу, що Україна, за визнанням навіть авторів проекту, внесла ряд конструктивних пропозицій.

Підкреслю одразу, позиція української урядової делегації зі стратегічних питань залишається незмінною — ми категорично проти створення наднаціональних органів і єдиної держави СНД у будь-якій формі.

Однак, за словами Павла Лазаренка, ми «чітко і послідовно виступаємо за поглиблення історичних економічних зв'язків, що склалися в рамках СНД».

Павло Лазаренко вважає, що ідеологією кожної країни повинно стати досягнення взаємовигідного співробітництва між державами СНД. Прем'єр-міністр України вважає, що найбільш оптимальним і прийнятним варіантом і для України, і для інших членів СНД є, з одного боку, розвиток і розширення виробничої кооперації у рамках Співдружності, а з другого — активне розширення співробітництва з країнами Європи, Америки, Азії з метою придбання передових технологій, інвестицій, кращого виробничого досвіду.

Звернув увагу Прем'єр-міністр України і на ситуацію, коли, намагаючись захистити внутрішній ринок, дехто відмовляється від продукції, яку вигідніше купувати в сусідів, ніж виробляти самому. У цьому контексті він запропонував подивитися на нові українські літаки АН-70 і Ан-140, які кращі за світові аналоги і дуже необхідні старіючим авіапаркам країн СНД. Окрім цього, зазначив він, Україна залишається великим виробником зерна, цукру, спирту, олії, хмелю...

Керуючись цими підходами, українська делегація, вносячи відповідні зміни в формулювання статей, підписала 9 документів із 17, що розглядалися на раді. Деякі з них підписані із застереженнями, що «виконуються тільки пункти, які не суперечать законам і Конституції України».

Серед них — угоди про проведення узгодженої політики в галузі визначення транспортних тарифів, про підтримку і розвиток малого підприємництва, про співробітництво в розвитку і використанні систем сотового рухомого зв'язку, про перспективний план розвитку співробітництва в мирному використанні атомної енергії, підвищенні безпеки ядерних установок та ін.

Українська делегація не брала участі в обговоренні діяльності телерадіокомпанії «Мир», миротворчих сил, виступила проти створення єдиного простору в галузі освіти і поширення знань, не підписала конвенцію про захист прав інвесторів та інші.

24-те засідання Ради глав урядів СНД ювілейне. СНД виповнилося 5 років. Прем'єр-міністр України, відзначаючи цей факт, сказав, що 65 відсотків товарообороту, які ми мали з державами СНД, допомогли утримати національну економіку від повного розпаду. І висловився за «подальші тісні зв'язки між державами». А також запропонував доручити МЕКу, виконавчому секретаріату зробити аналіз ефективності роботи органів СНД, підписаних угод і прийнятих рішень.

Було підкреслено, що дуже складно реалізуються багатосторонні угоди, на відміну від двосторонніх. Підписано сотні багатосторонніх угод, які залишаються на папері.

Зокрема, Україну турбує, що не виконуються взаємовигідні угоди про формування зон вільної торгівлі, про сприяння створенню транснаціональних виробничих, комерційних та інших структур. На думку Павла Лазаренка, досі нема сприятливих механізмів їх реалізації.

Треба зазначити, що й російське керівництво теж проявляло активність і бажання контактів. Віктор Черномирдін категорично відмежував російських урядовців від листа-інструкції з організації компрометації Президента України Леоніда Кучми, що був надрукований у «Всеукраинских ведомостях». За його словами, це «груба фальшивка». Він висловив думку, що «відповідні спецслужби повинні знайти автора провокації». Він також стверджував, що «ця фальшивка абсолютно не вплинула на стан російсько-українських відносин».

Під час зустрічі з Геннадієм Удовенком спростував повідомлення в пресі про «оренду Севастополя» і міністр закордонних справ Росії Євген Примаков. Він сказав: «Я не ставлю під сумнів приналежність Севастополя Україні і не казав, що треба віддати в оренду Росії все місто». «Мова йшла тільки про оренду військово-морської інфраструктури», —додав міністр.

Під час двосторонньої зустрічі прем'єрів України і Росії домовлено, що наприкінці січня до Москви прибуде з робочим візитом українська урядова делегація, а на середину лютого запланований приїзд до Києва російської урядової делегації на чолі з Прем'єр-міністром Віктором Черномирдіним для участі в засіданні змішаної україно-російської комісії зі співробітництва.

В інтересах російського і українського народів —активно знімати перешкоди, які заважають розвитку і поглибленню співробітництва. І тут не обійтись без створення атмосфери більшого довір'я, прогнозованої політики обох країн, орієнтації на взаємовигідність і рівноправність усіх форм співробітництва.

Василь ЮРИЧКО.

На знімку: Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко та Прем'єр-міністр Російської Федерації Віктор Черномирдін.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Вугільна галузь: не важкі кайдани, а золота ланка

У 1995-му голова Торезької міськради Сергій Поляков захистив кандидатську дисертацію з проблем розвитку вугільних підприємств регіону. Буквально через пару місяців міністр вугільної промисловості, а згодом —голова Донецької облдержадміністрації Сергій Поляков отримав нагоду перевірити практикою викладену на папері програму. Тож думки з приводу перспектив регіону народжені не кабінетною теорією, а самим життям.

Вугільна промисловість — ключова галузь у нашому індустріальному регіоні. Проте багато років підряд видобуток вугілля в Донбасі вважали справою безперспективною, занадто дорогою і обтяжливою для економіки. Лише останнім часом ставлення змінилося, прийшло розуміння: донецьке вугілля Україні потрібне, а для цього галузь повинна не тільки не затухати, а й розвиватися.

І якраз тут, вважаю, дуже багато залежить від місцевої влади. Безпосередньо на місці проблеми можна роздивитися і ближче, і краще. Визначивши пріоритети, ми в обласній адміністрації ввели посаду заступника з питань вугільної промисловості, створили головне управління вугільної промисловості. Мене часто запитують, чи не підміняє ця структура діяльність Мінвуглепрому. Ні, не підміняє, і ми виходимо з того, що з шахтами пов'язане життя сотень тисяч мешканців області, і нам не байдуже, як позначаться на них процеси в галузі.

Тому ми активно співробітничаємо з державними структурами, пропонуємо свої варіанти вирішення наболілих проблем. Один із таких варіантів —створення фінансово-промислових груп. Ідея не нова, її висловлював іще, коли був прем'єр-міністром, нинішній Президент Леонід Кучма. На жаль, тоді вона зависла в повітрі, так і не була доведена до кінця. І ось у вугільній промисловості ми до цієї ідеї повернулися. На місці колишніх вугільних об'єднань створюються холдингові компанії, до складу яких входять перспективні шахти, збагачувальні фабрики, коксохімічні заводи. В цілому структура працює на кінцевий результат — вироблення електроенергії чи коксу.

Звичайно, фінансово-промисловими групами в повному розумінні назвати ці холдинги важко. Проте можливості такої співпраці суміжників ми вивчали грунтовно, із залученням фахівців. Підраховано, що на перших порах очікувати на особливу прибутковість чи рентабельність не доводиться. Але ми зможемо хоча б вийти на «нуль», позбутися колосальних боргів. Схема дуже проста. За рахунок шахт, які видобувають енергетичне вугілля, буде йти залік з електроенергії, за рахунок реалізації коксу (а попит на нього досить високий) матимемо реальні, живі гроші.

Що це дасть? По-перше, стабільність, перш за все соціальну — з'являється можливість регулярно виплачувати заробітну плату. По-друге, бюджетні кошти, які досі спрямовувалися виключно на зарплату, використовувати за призначенням — на розвиток, переоснащення підприємств.

Багато сьогодні розмов точиться навколо закриття шахт. Процес дуже складний, тривалий, пов'язаний з великими фінансовими витратами, з серйозними психологічними і соціальними колізіями. Наприкінці літа Кабінет міністрів прийняв рішення закрити до кінця року 50 шахт. Тоді я заявив, що це рішення нереальне. Життя підтвердило: кавалерійським наскоком проблеми збиткових підприємств не вирішиш.

Обласна влада бачить шлях дещо інший. Є шахти, які справді треба закривати. А є такі, що мають досить значні запаси, могли б працювати, але потребують істотних капіталовкладень. Нині ж працюють украй незадовільно: собівартість тонни вугілля становить 300—400 доларів — яка економіка це витримає? Ось і виникла пропозиція — вважаю, найбільш прийнятна для обох сторін, і для гірників, і для держави. Йдеться про консервацію шахт. Повторюю, є підприємства, які потім однозначно будуть передані на закриття. А є шахти, які і закривати начебто не можна, але й утримувати нічим і важко сказати, навіщо.

Які переваги дає консервація? По-перше, на шахтах залишається певна кількість працівників, тобто частину робочих місць ми збережемо. По-друге, є можливість повернутися на ці шахти — тоді, коли трохи виправимо становище в галузі, коли підемо вперед. З інженерного боку це — процес непростий. Але все одно дешевше, ніж будувати нові шахти.

Ті ж підприємства, які справді відпрацювали своє і не мають запасів, — для них консервація фактично стане першим етапом закриття.

За нашими підрахунками, шахт, що підлягають консервації, на початок 1997-го в Донецькій області буде 12—14. За всім цим, звичайно, стоять люди. Куди їх перемістити — вирішуватимемо по кожному колективу окремо, разом із керівниками шахт і міст. Можу з усією відповідальністю заявити, що основна маса трудящих буде працевлаштована.

І знаєте — чимало гірників, з якими зустрічаюся, розуміють: треба щось робити. Можна, звичайно, героїчно вмерти всім разом — і тим, хто може працювати, і тим, хто не може. Але ж останні фактично проїдають працю тих, хто видобуває вугілля більшменш стабільно. Не думаю, що від цього виграють і самі шахтарі, і держава. Краще не помирати героїчно разом, а звільнятися від тягаря і з оновленою галуззю (а левова частка підприємств залишається в роботі) іти вперед.

Більшість шахтарів із цим погоджується. Звичайно, є такі, що стають у позу: ні кроку назад! Але тоді нехай запропонують щось інше, як вийти із глухого кута. Тим часом ми не сидимо склавши руки і не киваємо на вищі інстанції. Взяти такий приклад. Ми в області видобуваємо удвічі більше вугілля певної енергетичної марки, ніж потрібно для наших електростанцій. Виникла пропозиція зробити реконструкцію Слов'янської ДРЕС, завдяки чому ми могли б завантажити всі потужності з видобутку вугілля цього сорту. Якщо Міністерство енергетики прийме відповідне рішення, це допоможе в розвитку паливно-енергетичного комплексу області. Тобто йде щоденна, рутинна робота. Проте тільки така робота може дати якісь результати. Та й то не через два чи три тижні, а через рік-два. Однак уже зараз зрушення відчуваються. Темпи спаду виробництва у другому півріччі 96-го сповільнилися в порівнянні з першим півріччям. Середньодобовий видобуток вугілля на шахтах області в листопаді зріс у порівнянні з червнем на 15 відсотків.

Категорично заперечую тим, хто вважає вугільну галузь важкими ланцюгами на ногах української економіки. І всі, хто ставив і ставить на галузі хрест, помиляються. Навпаки — вугільна промисловість була, є і залишиться тією золотою ланкою, яка може забезпечити нормальне майбутнє регіону.

Сергій ПОЛЯКОВ,
голова Донецької обласної держадміністрації.

Про автора. Сергій Васильович Поляков народився в 1953 році в шахтарській сім'ї. Трудову біографію розпочав у 17 років, коли був прийнятий електрослюсарем у Сніжнянське шахтоуправління № 9 (Донецька обл.). У 1977 році закінчив Харківський інженерно-економічний інститут, одержавши спеціальність гірничого інженера-економіста. Працював підземним дільничним гірничим нормувальником, начальником відділу організації праці та зарплати, головним економістом, директором шахтоуправління «Волинське» виробничого об'єднання «Торезантрацит». У 1990 році обраний головою Торезької міської ради народних депутатів. У 1995-му був призначений міністром вугільної промисловості України. З липня 1996-го — голова Донецької обласної державної адміністрації.

Проблема

Фермер хоче бути хазяїном. Виходить не завжди

У ФЕРМЕРА з Халявина Віктора Ковтуна та ще двох його колег — величезне двоповерхове кафе «Ліра» у центрі Чернігова і великі... збитки від його утримання. А планувалося у 1994 році, що його оренда допоможе фермерським господарствам розв'язати проблему вигідного збуту вирощеної продукції.

На жаль, цього не сталося. Кафе лише частково вирішує це завдання. Весілля, поминки, вечори відпочинку для тих, кому за 30, вшанування ювілярів не роблять фінансової погоди для закладу громадського харчування.

Віктор Ковтун пояснює це просто:

— Поки кафе не буде повністю фермерською власністю, воно й надалі працюватиме напівсили. Надто ризиковано вкладати сюди великі кошти, які дали б змогу вести справу прибутково. Зараз ми судимося з міським фондом комунального майна за право власності. Мені не хочеться вкладати в переобладнання кафе десятки тисяч гривень, бо я не впевнений, що завтра влада не скаже: це не твоє — віддай!

Але якщо судовий процес затягнеться надовго (вже відбулося 14 засідань!), то чи витримає фермерський бюджет ту тяганину? Проте фермери не поспішають позбутися начебто й непосильного для них тягаря. Труднощі, вважають вони, мають тимчасовий характер.

— Сьогодні будь-який фермер потребує інвестицій, —зазначає Віктор Ковтун. — Проблема у тому, що інвестувати фермер повинен... сам себе. Як? Я вважаю, що справжній фермер, насамперед — бізнесмен на землі. Мій бізнес за три роки дав мені і моїм колегам повний набір техніки для вирощування, збирання картоплі, льону, зернових. А ще 2000 доларів чистого прибутку щомісяця. Можна цим і вдовольнитися. Але ні, чіпляємося з усіх сил за «Ліру». Чому? Я хочу наше м'ясо, городину переробляти тут, на власному підприємстві, а не віддавати за безцінь іншим переробникам. Це будуть наші додаткові гроші.

Ось така позиція у халявинського фермера. Чи підтримає її суд, побачимо.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Вітчизняний стиль

«Чонгар» стає на ноги...

Ми їдемо із Сейтумером Німітулаєвим, головою КСП «Чонгар», що на Херсонщині, степовими, уже його рідними дорогами. «Оце підняли плантаж, —показував він на рівненько розроблене поле. — А ось пшеничка парова...

Сейтумер з кримських татар. Народився в Узбекистані, куди вислали весь його народ. Зла ні на кого не тримає, вже вивітрилося...

— Поки їхали та обживалися, — розповідає, —багато вигнанців померло. Останні роки в Узбекистані жили непогано. А все ж тягнуло на батьківщину. І коли 1967 року дозволили репресованим повернутися до Криму, батьки спакували речі, нас, діток, спорядили — і в дорогу. Приїхали до Бахчисарая. Там, звісно, ніхто не чекав. Ходили, ходили батьки по інстанціях. Втомилися — бюрократію не проб'єш. Тут знайомий порадив переселитися до селища Новоолексіївка.

Тут і прижилися, завели господарство, потім Німітулаєви справили весілля: побралися Сейтумер та Надія, родина якої теж повернулася із заслання.

Німітулаєв — єдиний на Херсонщині голова з кримських татар. Заступив на посаду у жовтні 1995 року. На той час у господарстві було посіяно 280 гектарів озимини і не зорано жодного гектара під зяб. Кинувся добувати пальне. Дістав — а техніка на приколі. Тими тракторами, що були на ходу, засіяли 2100 гектарів. Зяб так і не піднімали. Сили не вистачило. Оглянув ферми: худоби, мов кіт наплакав. Та й та — одні скелети. Майже немає кормів. Важко, однак перезимували.

Ледь жевріло не лише виробництво — стала пекарня: не було мазуту. Знову відрядження, знов пошуки... Важко, однак перезимували.

Тепер — зовсім інше. А тоді... закралася зрадлива думка — і навіщо оця морока, а ще більша попереду? І все ж було соромно відступати. Їздив до друзів, просив допомоги. (Зауважу, що їх у Німітулаєва багато і в навколишніх районах, і по всій Україні). Допомогли. Один з них аж з Верхнього Рогачика (не так вже й близько) пригнав чотири комбайни «Джон Дір» і на прийнятних умовах допоміг зібрати цьогорічний врожай.

Сейтумер розумів, що латанням численних дірок господарства справі не зарадиш. Тому взявся за головне: почав шукати можливість, аби придбати техніку. Ближче до весни купили два потужних К-700, ДТ-75, бульдозер Т-130, автокран. На комбайни коштів уже не вистачило.

На відміну від своїх попередників новий голова намагався відразу зробити більше для людей. Один з прикладів: у «Чонгарі» були перебої з водопостачанням. Тож, перш за все, придбали глибинні насоси. Цього літа працівники КСП з водою на власних ділянках проблем не мали.

Новообрані чи призначені керівники завжди підбирають собі команду. Кадрові зміни Німітулаєв зробив зовсім незначні.

—Ви бачили, — задумливо говорить Сейтумер, —скільки людей на автотрасі торгують рибою? Так ото майже всі колишні колгоспники. Ми обходимося без них, але важко. Немає токарів, зварників. Зате механізатори не перевелися, вірними своїй професії і рідному «Чонгареві» залишилися багато тваринників. Щоб остаточно переконатися, що в КСП вже відбулися чималі зрушення і що люди, з якими говорив, не підлабузники Німітулаєва, вирішив завітати до свого давнього знайомого з тутешніх.

У Михайла Івановича Білоконя на подвір'ї побачив трактора, візок. Нічого дивного, він — фермер. Поговорили про те, про се, потім поставив йому запитання, заради якого й прийшов.

— Сейтумер Нуріддінович почав дуже вдало. —Умілий господар. Головне, що по-людськи ставиться до всіх. Якщо й не має змоги допомогти матеріально, то добре слово завжди знайде. Думаю, йому під силу підняти наш «Чонгар».

Михайлові Івановичу, який довгі роки працював головним агрономом у «Грузії», можна вірити. Тим паче, що він з тих, хто ріже правду-матінку в очі, до двох попередніх керівників був в опозиції.

Віру в те, що «Чонгар» незабаром стане на ноги, вселяє ще один дуже істотний чинник. Цього року в господарстві майже на чотирьох тисячах гектарів вже мають чудові сходи озимини. Завершать оранку зябу — вперше за кілька років.

А на площах, які показував мені Сейтумер на шляху до села, розіб'ють город. І немалий — аж у двісті гектарів. Овочі тут родять відмінні.

Зримі діла, чудові плани у Сейтумера Німітулаєва...

Микола ШУМАК,
журналіст газети «Приазовська правда».

На початку тижня

Щодо відносин з США, то тут ми консерватори...

Одразу з понеділка вдруге вступив на посаду Президента США Білл Клінтон. Розпочався відлік іще чотирьох років його господарювання в Білому домі.

Деякі засоби масової інформації назвали переобрання Клінтона найголовнішою подією минулого року. «Ми вважаємо це досягненням, оскільки нині, як ніколи, цінуємо стабільність та незмінність політичного курсу», — писала одна з американських газет.

До речі, очікують від Клінтона «незмінності» не лише в Америці, а й у нас, в Україні. Цими днями в Києві відзначається подвійне свято: інавгурація давнього прихильника нашої держави Білла Клінтона та п'ятиріччя дипломатичних відносин України і США. Неважко помітити, що справді дружні відносини між двома країнами було встановлено саме тоді, коли байдужого до Києва республіканця Джорджа Буша змінив на посаді демократ Білл Клінтон.

Нині відносинам України і США можуть позаздрити всі республіки колишнього СРСР: наша держава посідає третє місце після Ізраїлю та Єгипту за обсягами наданої американської допомоги. І хоча розрив між другим та третім місцем чималий, Україна не втрачає надії скоротити його протягом найближчих років.

Водночас і Вашингтон будує плани: активізувати діяльність міждержавної комісії «Кучма—Гор», налагодити з Україною регулярний діалог з питань безпеки за формулою «16 плюс 1». Сподіватимемося, що все заплановане справдиться...

Запросіть нас примирити вас

***З**а даними ЦРУ, торік у світі налічувалося 28 «гарячих точок». Переважна більшість із них знаходиться на значній відстані від України. Однак це не заважає нам час від часу подумувати щодо участі у мирному врегулюванні далеких від нас конфліктів.*

Яку політику краще обрати: скромно стояти осторонь подій світового масштабу або активно втручатися в усі «заварушки» нарівні із «сильними світу цього»? Донедавна Україна віддавала перевагу більш спокійнішому першому варіанту. «Нам не мірятися силами із супердержавами», — говорили тоді політики. Проте за останніх два роки їх думка докорінно змінилася.

Крок за кроком наша держава поступово почала брати участь у світових подіях. Українські миротворці (як миротворці сил ООН) свого часу перебували на Балканах, нещодавно повернулися з Анголи. Отже, маємо вже певний досвід.

Водночас до активної діяльності спонукає поведінка нашого північного сусіда — Росії, яка з метою захисту національних інтересів має свої війська на територіях інших держав СНД, у тому числі й тих, що межують з Україною. В такій ситуації важко поводитися відсторонено. Скажімо, присутність російських військ на кордоні з Придністров'ям аж ніяк не сприяє мирному врегулюванню в Молдові. Натомість Тирасполь розташований не так вже й далеко від Києва. Ця ситуація підштовхнула нашого Президента внести пропозицію про введення українського батальйону до «гарячого» регіону, аби Україна поряд з таким сусідом почувалася безпечніше.

Але участь у миротворчих операціях ООН і намагання врегулювати конфлікти близько від власних кордонів —це лише прелюдія до справді серйозного виходу «в світ». Торік Україна чи не вперше заговорила про безпосередню участь у врегулюванні глобальних конфліктів на планеті.

Скажімо, спочатку ми могли б випробувати сили у примиренні сторін на Близькому Сході. Запрошення зробити це було зроблено Леоніду Кучмі наприкінці минулого року під час візиту до Тель-Авіва. Зустрічаючись із ізраїльським прем'єром Біньяміном Нетаньяху та палестинським лідером Ясиром Арафатом, глава Української держави недвозначно натякнув, що «було б непогано, аби Київ брав більш активну участь у близькосхідному мирному врегулюванні».

Щоправда, тоді Леонід Кучма, якщо вірити ізраїльській пресі, висловився досить обережно: «Нашій країні лише п'ять років. І одразу активно втручатися в конфлікти «гарячих точок» — це не зовсім коректно. Але якщо з'явиться необхідність у нашій участі і нас запросять, то ми приймемо запрошення». Судячи з результатів нещодавньої близькосхідної поїздки заступника міністра закордонних справ Костянтина Грищенка, нас таки хочуть бачити в ролі миротворців: під час переговорів українського дипломата з ізраїльськими та палестинськими колегами знову йшлося про участь Києва у врегулюванні близькосхідного конфлікту.

Можливо, хтось скаже, що Україна себе переоцінює, коли намагається втручатися в те, що її не стосується. Але, за прогнозами американської преси, 1997 року Київ відіграватиме не останню роль у врегулюванні давніх конфліктів на планеті. І це, як стверджують американські політологи, дасть змогу навіть скептикам заговорити про появу на терені колишнього СРСР другої після Росії політично впливової держави — України.

Надія БЕДРИЧУК.

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

На Сході буде все спокійно?

В Україні, де з великою увагою стежать за розвитком ситуації на Близькому Сході, вітають підписання ізраїльсько-палестинської угоди щодо передислокації ізраїльських військ у Хевроні і розцінюють цю подію як новий важливий крок на шляху подальшого близькосхідного мирного врегулювання, зазначається в заяві МЗС України. На думку зовнішньополітичного відомства нашої держави, підписання угоди відкриває нові можливості для розв'язання широкого спектра регіональних проблем із залученням інших зацікавлених сторін, що дозволяє сподіватися на досягнення всеосяжного миру та повномасштабного близькосхідного врегулювання.

● *Берн*

Президент привітав дипкорпус

У Федеральному палаці столиці Швейцарії відбулася традиційна зустріч Президента країни Арнольда Коллера з дипломатичним корпусом. У своїй промові Президент особливо наголосив на необхідності всіх країн об'єднати зусилля, спрямовані на зміцнення миру, демократії, міжнародної солідарності, і запевнив присутніх у незмінному бажанні Швейцарії розвивати з усіма країнами рівноправні конструктивні відносини. Продовжуючи цю тему в особистій розмові з Надзвичайним і Повноважним Послом України у Швейцарській Конфедерації Олександром Сліпченком, Арнольд Коллер позитивно оцінив динамічний розвиток наших двосторонніх відносин і передав особисті вітання Президентові України Леонідові Кучмі.

● *Пекін*

Святкуємо перший ювілей

З нагоди п'ятиріччя встановлення дипломатичних відносин між Україною і Китайською Народною Республікою у посольстві нашої держави в Пекіні відбувся святковий прийом. Серед гостей були заступник міністра закордонних справ КНР Чжан Дегуан, генеральний директор департаменту країн Східної Європи та Центральної Азії Чжоу Сяопей, співробітники МЗС та Міністерства зовнішньої торгівлі, представники китайського бізнесу.

● *Варна*

Не морем єдиним живуть моряки

Українські моряки затримали свій корабель «Сєров» у варненському порту, бо більш як півроку не отримували заробітну плату. Судновласник заборгував їм 65 тисяч доларів, стверджують матроси.

Ситуація у варненському порту залишається напруженою з багатьох причин. У Болгарії на заклик усіх основних профспілкових об'єднань проходять масові годинні страйки, які розпочали саме варненські докери.

● *Бонн*

НАТО зацікавлене у незалежній Україні

Розвиток майбутніх відносин між НАТО та Україною розглядатиметься окремим пунктом на представницькій конференції Північноатлантичного альянсу в Мадриді, заявив у Бонні генеральний секретар НАТО Хав'єр Солана. Він повідомив, що між Брюсселем і Києвом ведеться активна робота щодо вироблення принципів двосторонніх відносин, і висловив сподівання, що її вдасться завершити до Мадридської зустрічі. «Україна має зайняти належне місце у майбутній системі європейської безпеки, — сказав Хав'єр Солана. — Ми зацікавлені у незалежній і стабільній Україні».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформаційних агентств.

Гамлет не витримує конкуренції

***С**туденти американських вузів більше не цікавляться творчістю Шекспіра. Такого сумного і водночас несподіваного висновку дійшов після спеціального дослідження Національний форум випускників вузів.*

З'ясувалося, що з 70 найпрестижніших університетів США п'єси великого драматурга вивчають лише в 23 вузах. Відмовляються відвідувати лекції з творчості Шекспіра навіть ті студенти, які спеціалізуються на англійській мові та літературі.

Однак найсумніше в цьому те, що відмова від класики — не данина моді, а закономірність. Американська вища школа десятиліттями віддавала перевагу лише практичним знанням. Тим, за допомогою яких випускники університетів змогли б заробляти гроші. І от зворотній бік медалі — більшість студентів не читала «Ромео та Джульєтта». Натомість молодь залюбки відвідує «сучасні лекції». Скажімо, в Джорджтаунському університеті, який взагалі оголосив хрестовий похід проти класики, нині модні такі курси, як «Детективи і фантастика», «Тюремна література» (праці в'язнів та про в'язнів), «Жанр: гангстерські фільми». Такі лекції проводять і в Нью-Йоркському університеті —«Популярна література (бестселлери, пісенна лірика, детективи)». А в Університеті Дьюка є курси «Мелодрама та «мильні опери», «Вивчення сексуальної літератури». Не дивно, що на тлі такого розмаїття жанрів історія про Гамлета виглядає старомодною та непривабливою.

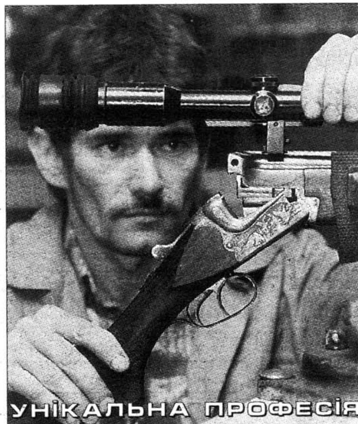

Зброяр — професія нині унікальна. Кшиштоф Бажек (на знімку) є одним із небагатьох у Польщі, а також єдиним у Лодзі, хто знає, як полагодити стару рушницю чи зробити копію давньої зброї.

Фото Укрінформу.

Дедалі менше сподівань на Бога

***Т**ривалий час ірландці вважалися чи не найфанатичнішими католиками у світі. Зокрема, лише торік у цій країні дозволили розлучатися. Проте, як свідчать фахівці, з часом ірландці менше й менше довіряють Богові, а більше сподіваються на себе.*

Неймовірний факт: ще десять років тому на недільні служби до церкви приходило 90 відсотків дорослого населення країни. Нині ледь набереться й половина всіх мешканців Ірландії. Літні люди, з сумом позираючи на порожні місця у храмах, зі смутком згадують ті часи, коли пастирі були суддями не лише у стосунках людей та церкви, а й... у фінальних матчах першості країни з футболу.

Чому ж ірландці стають дедалі менш набожними? На думку фахівців, церква надто консервативна в питаннях сім'ї та шлюбу, і це відштовхує молодь від віри. Водночас, пропагуючи високі моральні цінності, самі служителі Господа не завжди їх дотримуються. За останні кілька років в Ірландії заарештовано та притягнуто до кримінальної відповідальності більш як 20 священиків. Крім того, виявлено фінансові махінації і в самій ірландській церкві.

Нині прогнозують, що батьківщина середньовічного чернецтва через 10—15 років вже не буде «по-справжньому католицькою країною». Можливо, релігійні обряди залишаться, але істинна віра помре, стверджують фахівці.

«Відпливли» до інших берегів...

***Н**ещодавно в Лондоні відбулися зимові торги всесвітньо відомого аукціону «Сотбіс», де було виставлено велику колекцію творів російських і українських художників XVIII—XX століть та давні православні ікони.*

Справжні знавці мистецтва з Німеччини, Франції та Швейцарії прибули на цей аукціон. Було також встановлено прямий телефонний зв'язок із покупцями з Росії та США.

Найбільшу популярність мали картини Шишкіна, Верещагіна, Айвазовського, малюнки Лева Бакста. «Неаполітанська затока під повним місяцем» Айвазовського обійшлася одному з колекціонерів у 130 тисяч доларів, а «Дервіш» Верещагіна — у 50 тисяч. Однак чомусь ніхто не зацікавився монументальним полотном Рєпіна «Козаки на Чорному морі», стартова ціна якого становила 600 тисяч доларів.

На досить логічне запитання, як на «Сотбіс» потрапили такі рідкісні твори мистецтва та ще й у такій кількості, організатори аукціону не відповідають. Один із представників лондонського торгового дому заявив, що «політика «Сотбіс» полягає в тому, щоб не розкривати імен людей, які виставляють картини на продаж». Проте з інших джерел стало відомо, що більшість цих шедеврів нелегально вивезено з країн СНД за останнє десятиліття.

Верховна Рада України: шоста сесія

Хроніка законотворення

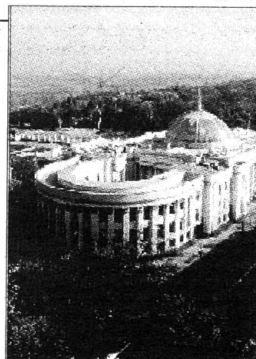

За участі 338 народних депутатів розпочалося пленарне засідання Верховної Ради України 16 січня.

Після оголошення запитів Голова Верховної Ради Олександр Мороз проінформував народних депутатів про нову хвилю нападок на Верховну Раду, пов'язану із ситуацією у бюджетному процесі. Він послідовно виклав хронологію проходження проекту закону про державний бюджет на 1997 рік, де переконливо показав, що, чітко дотримуючись вимог Регламенту, комісії і Верховна Рада в цілому жодного разу не відступили від норм розгляду законопроекту. Розуміючи, що Кабінет міністрів, який замість уже розглянутого раптом подав зовсім новий проект бюджету, ускладнив ситуацію з розглядом, Верховна Рада 11 грудня прийняла Закон про порядок фінансування витрат із державного бюджету до прийняття закону про державний бюджет на 1997 рік. Президент підписав цей закон 3 січня 1997 р. Отже, і тут Верховна Рада спрацювала вчасно і чітко, чим забезпечила можливість виплат заробітної плати, пенсій тощо. Але Кабінет міністрів, виконавча влада попрацювали так, що не змогли скористатися прийнятим законом, бо не забезпечили передбачуваного внутрішнього доходу. Він не тільки не зріс, а й зменшився ще на 10 процентів, — і ще збільшили борг перед людьми. Ось і вся правда. А Верховна Рада й надалі всю роботу над проектом бюджету і навколо нього вела в законному регламентному полі. Якщо хтось надіється, що шляхом критичних наскоків примусить Верховну Раду прийняти сирий, непідготовлений документ, то він глибоко помиляється. А заангажовані засоби масової інформації мають знати, що їх неконструктивна позиція працює не проти Верховної Ради, не проти уряду, не проти Президента. Вона спрацьовує проти держави. І на це мали б зважати всі ті, від кого залежить формування громадської думки щодо бюджетного процесу, — підсумував Голова Верховної Ради.

Далі на засіданні відбулася коротка «розминка», в ході якої народні депутати висловили свою стурбованість соціально-економічною ситуацією на місцях, повідали про настрої виборців в округах. Сесія розглянула питання про вступ новообраного народного депутата Юлії Володимирівни Тимошенко на посаду народного депутата України. Оплесками зал привітав складення нею присяги на вірність Україні.

У ході півгодинного обміну думками в цілому прийнято тематичино доповнений розклад засідань Верховної Ради України 16—17 та 21—24 січня 1997 року.

Доповіддю заступника голови Комісії з питань оборони і державної безпеки Олега Чорноусенка розпочалося друге читання проекту концепції (основ політики) національної безпеки України. Чітко проведене постатейне голосування засвідчило грунтовну працю комісії, і концепцію було прийнято в цілому.

Про проект Національної програми розвитку агропромислового виробництва і відродження села на 1996—2005 роки доповіді і відповіли на запитання міністр сільського господарства і продовольства України Анатолій Хорішко та заступник голови Комісії з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку села Володимир Кравчук. Вони ж, власне, і внесли пропозицію даний законопроект передати Кабінетові міністрів на доопрацювання, з чим зал досить швидко погодився.

До кінця вечірнього пленарного засідання тривало обговорення законопроекту про податок на додану вартість. Заступник міністра фінансів України Василь Регуцький та голова Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов вказали на особливості нового законопроекту. Після короткого обговорення закон було прийнято у першому читанні. Доопрацьований відповідно до пропозицій народних депутатів, він має бути оперативно поданий на друге читання.

Пленарне засідання Верховної Ради України 17 січня вранці розпочалося в закритому режимі. Сесія прийняла Закон про надання пільг щодо обкладання податком на добавлену вартість деяких видів продукції та послуг. Розглянуто також пропозиції Президента України до прийнятого Верховною Радою Закону «Про правовий режим майна, що забезпечує діяльність Верховної Ради України», поштовхом до прийняття якого стало незаконне заселення Кабінетом міністрів приміщення, яке перебуває на балансі Управління справами Верховної Ради. Сесія подолала вето Президента, підтвердивши раніше прийнятий закон 318 голосами «за».

Уже в режимі відкритого засідання Верховна Рада першими розглянула пропозиції Президента України до Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадянам України». Суть пропозицій полягала в тому, щоб відшкодувати заощадження в розмірі до 2000 карбованців шляхом збільшення на 4000000 відсотків, з поетапною виплатою компенсацій з 1999 року. Тобто пропонувано відновити лише четверту частину заощаджень громадян. Комісія з питань соціальної політики і праці, проаналізувавши пропозиції Президента, дійшла висновку, що вони не грунтуються на статті 41 Конституції України, мають конфіскаційний характер і мають бути відхилені. За це і проголосували 303 народні депутати. Прийнятий Верховною Радою Закон «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» від 21 листопада 1996 року ще раз підтримано.

Не таке просте, як це здавалося спочатку, було обговорення проекту закону про внесення змін до Закону України «Про страхування» щодо туристів. Народні депутати заглибилися в цю проблему, яку, до речі, посилив трагічний випадок, що стався наприкінці минулого року в Туреччині, коли в готелі загинуло кілька наших туристів. Законопроект не набрав належної кількості голосів, і його перенесено на розгляд сьомої сесії.

Сесія у другому читанні прийняла закон, яким звільнила від погашення заборгованості вугледобувні та вуглепереробні підприємства Міністерства вугільної промисловості України, які закриваються. Зокрема встановлено, що заборгованість збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств у податках, зборах та інших обов'язкових платежах до державного бюджету та у внесках до державних цільових фондів, передбачених статтею 14 Закону «Про систему оподаткування» (крім внесків до Пенсійного фонду), а також у нарахуваних відповідно до чинного законодавства України та несплачених пені, штрафних санкцій на цю заборгованість списується за станом на дату прийняття Кабінетом міністрів України рішення про ліквідацію таких підприємств.

Народні депутати заслухали питання про проект закону України про кінематографію. Хоча до законопроекту висловлено чимало критичних зауважень, сесія прийняла його в першому читанні в розрахунку, що дискусія дала досить багатий матеріал для його доопрацювання.

Сесія продовжить роботу 21 січня о 10 годині ранку.

Прес-служба Верховної Ради України.

БАС НЕ ВИКОНАЄ ПАРТІЮ СОПРАНО

Відкритий лист Президентові України

Вельмишановний пане Президенте!

Упродовж тривалого часу творча інтелігенція України перебуває на межі громадянської смерті. П'ять років тому, після проголошення України незалежною державою і взяття курсу на відродження національної культури, у музикантів-виконавців, наукових працівників, музикальних, літературних і театральних критиків, акторів і режисерів, тобто всіх, у кого професією і способом життя стало мистецтво, з'явилася надія на турботу з боку держави, на подолання горезвісного «залишкового принципу» щодо культури. На жаль, надія не тільки не справдилася, а й полишає найвідданіших своїй справі людей.

Створюється враження, ніби державні структури поставили художню інтелігенцію перед дивним вибором: відмовитися від професії, або, як і раніше, служити їй, тільки без матеріального утримання. Першим етапом витискування інтелігенції із життєво важливих сфер стало систематичне затримування зарплати на дедалі довші строки. Зловживаючи професіональною і людською порядністю педагогів, їх готовністю працювати зі студентами в будь-якій ситуації, Міністерство культури України відмовилось з вересня 1996 по січень 1997 року фінансувати підвідомчі йому заклади, і тепер ми, працюючі люди, опинилися без мінімальних засобів до існування. Тим самим нехтуються елементарні права людини, прийняті навіть в країнах третього світу як норма соціального існування.

Проблема полягає не тільки в невиплаті зарплати, а й у цілеспрямованому знищенні всієї системи професіональної і загальноестетичної освіти. Сьогодні ще зберігається інтерес до духовного життя, просвітительства, пізнання, однак за існуючого становища цілком реальною є загроза дегуманізації суспільства.

Повна індиферентність уряду до питань культури, що супроводжується лозунгами про її відродження, поставила за рамки життєдіяльності не тільки педагогів і студентів вищої школи, діячів театрів, творчих колективів, а й працівників музичних шкіл та дошкільних закладів, отже, і дітей, які в них навчаються. Важко уявити, з яким духовно-моральним багажем увійдуть в дорослий світ сьогоднішні дошкільнята, котрі не бачили нічого, крім кривавих закордонних бойовиків і вражаючих уяву зовнішньою пишністю низькопробних шоу. Вже нині для багатьох кліпи і рекламні ролики — єдиний доступний «вид мистецтва».

Майже як анекдот сприймається на порозі третього тисячоліття рекомендація владних осіб скоротити професійні кадри культури та мистецтва на 60 %.

За яким принципом здійснювати відбір? Може, запропонувати флейтистові одночасно грати на скрипці, басові виводити партію сопрано чи жіночу роль доручити чоловікові, як це було в епоху середньовіччя, а педагога дитячої музичної школи перетворити на багатоверстатника?

З іншого боку, який професіонал вийде з учня і студента, котрий прослухав тільки третину академічних курсів, систему яких створювали десятиріччями?

Досвід роботи українських музикантів за кордоном свідчить про їх високу цінність і конкурентоспроможність у західному культурному світі. То невже тепер, коли Україна повноправний господар своїх творчих і наукових кадрів, вона буде спокійно спостерігати за їх вимиранням і сприятиме їхньому «відпливу» за кордон?

Ні наука, ні мистецтво не можуть плідно розвиватися в умовах «подвійного залишкового принципу», бо хибний поділ на столицю і периферію продовжує бути визначальним у питаннях фінансового забезпечення установ культури. Панські замашки Москви щодо розподілу бюджетних коштів, які дуже жорстко і справедливо критикували в минулі роки, м'яко і невимушено перебрав на себе Київ, залишаючи крихти на фінансування культурних закладів і заходів в інших регіонах.

Традиції творяться зусиллями багатьох поколінь, вони завжди є оберегами духовного досвіду, і руйнування їх, яке вимагає значно менше часу, загрожує необоротними процесами для держави. Серйозне занепокоєння викликає стан матеріальної бази культури. Маються на увазі приміщення театрів і учбових закладів, фонди бібліотек і фонотек, музичні інструменти, тобто їх відсутність.

Художня інтелігенція Харкова звертається по допомогу до всіх організацій, які мають високий моральний і політичний авторитет. Ми сподіваємося, що міжнародний резонанс, спричинений тяжким становищем української культури, змусить людей, наділених довір'ям народу, вжити невідкладних заходів щодо врятування культурного генофонду. Ми звертаємося до міських, обласних властей, до уряду, Президента України, до ООН, ЮНЕСКО, до Всесвітнього комітету із захисту прав людини, до Європейської співдружності з сигналом «SOS», поки в Україні ще є ЩО і КОГО рятувати.

Володимир ЗОЛОТУХІН,
народний артист України, голова регіональної організації Спілки композиторів України;
Тетяна ВЕРКІНА,
заслужений діяч мистецтв України, в. о. професора ХІМ;
Олександр БАРСЕГЯН,
народний артист України, професор;
Ян ЯКУСТІДІ,
доктор мистецтвознавства, професор;
Гарі АБАДЖАН,
заслужений діяч мистецтв України, професор;
Алла ЗАМОТАЙЛО,
лауреат міжнародного конкурсу імені М. Лисенка;
усього 29 підписів.

Харків.

ЗАЯВА

Соціалістичної фракції Верховної Ради України

«Про податкову та бюджетну політику держави на сучасному етапі»

Податкова та бюджетна політика, яка реалізується в Україні протягом останніх років, не відповідає корінним інтересам народу, нації, держави. Вона спрямована на остаточне руйнування економічної системи, знищення державних і колективних підприємств, деградацію продуктивних сил, ліквідацію сфери науки, освіти, культури, розмивання системи соціальних гарантій трудящих. Сучасна податкова та бюджетна політика держави є ключовою ланкою у формуванні системи перерозподілу національного багатства на користь новітніх власників за рахунок суспільства, на користь багатих за рахунок бідних.

Соціалістична фракція не раз висловлювалася з конкретних та концептуальних підходів до бюджетної та податкової політики держави. Проте Президент, уряд та Верховна Рада приймали і приймають рішення всупереч пропозиціям соціалістів.

Саме тому Соціалістична фракція вважає першочерговим завданням усіх інститутів державної влади — докорінно змінити податкову та бюджетну політику держави, маючи на увазі:

— основний тягар податків має бути перенесено із сфери виробництва у сферу споживання. Тому треба переглянути в бік різкого зменшення або повністю скасувати податки і платежі, які включаються до собівартості продукції, і насамперед усі нарахування на зарплату;

— необхідність ліквідації можливостей багаторазового оподаткування; заміну податку на додану вартість податком з продажу;

— податкова система має забезпечувати перерозподіл через державний бюджет 38—42% валового внутрішнього продукту, при тому основна частина бюджету має формуватися за рахунок податку з доходів громадян, на прибуток підприємств усіх форм власності, на майно підприємств, організацій та громадян, рентних платежів за використання землі, лісів, надр, водних та інших ресурсів, податку з продажу;

— галузі, які законодавчо оголошені пріоритетними (сільське господарство, енергетика, освіта, охорона здоров'я), працюють у режимі пільгового оподаткування. Усі види податків і платежів у цих галузях нараховуються, але сплачуються в половинному розмірі. Кошти, що залишаються в розпорядженні підприємств та організацій, спрямовуються на їх розвиток;

— створюється чітка система податкового контролю, негайно вводиться декларування доходів і майна громадян, державні реєстри фізичних та юридичних осіб, система оплати великих покупок банківськими чеками або через безготівковий розрахунок;

— консолідований бюджет складається на основі пропорції: державний бюджет — 58—62%, місцевий бюджет — 42—38. Причому, основним джерелом місцевого бюджету є податок з доходів громадян;

— дефіцит державного бюджету (до досягнення економічного зростання 2—3% на рік) закріплюється в межах 7—9% із визначенням і забезпеченням жорсткого механізму його покриття;

— галузі, оголошені пріоритетними (сільське господарство, енергетика, освіта, охорона здоров'я), утримуються і підтримуються за рахунок державного бюджету у пропорціях і розмірах, передбачених чинним законодавством України;

— видатки з державного та місцевих бюджетів проводяться залежно від доходів, відкрито, на пропорційній основі за кожною статтею видатків під контролем Рахункової палати, бюджетних комісій місцевих рад та громадськості;

— формування Пенсійного фонду здійснюється через відрахування встановленого законом мінімуму від прибутку підприємств та внесків громадян, що фіксуються в пенсійних книжках і є основою для нарахування пенсій за віком. Для негайного наведення порядку з виплатами пенсій необхідно законодавчо встановити правило: щомісячно виплачувати кожному пенсіонеру по всій Україні пенсії таких розмірів, що пропорційні загальній сумі коштів, які надійшли до Пенсійного фонду за попередній місяць.

Іван ЧИЖ,
голова фракції.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації увійшла в новий рік зі старими проблемами. З незалежних від неї причин минулого року не знайшов розв'язання пакет проблем інформаційної сфери, які вимагають законодавчого розгляду і врегулювання.

Зрозуміло, що на перший план буття висувало невідкладні економічні питання, проблеми політичної організації суспільства. Однак є певні сили, яких цілком влаштовує ситуація нормативної неврегульованості інформаційної сфери, можливість позазаконного волюнтаристського розв'язання питань «забезпечення» свободи слова та інформаційної діяльності.

Найперше це стосується системи державної підтримки засобів масової інформації та соціального захисту журналістів. Ще на Всеукраїнській нараді редакторів газет (Житомир, січень 1995 року) за участю Президента, представників Верховної Ради та уряду було одностайно наголошено на необхідності прийняття окремого закону щодо цього. Не було жодного заперечення з боку посадових осіб Мінекономіки, Мінфіну чи Держмайна України. Проте, коли законопроект було підготовлено до розгляду, саме ці відомства заблокували його. Знайшлося чимало формальних зачіпок. Головне ж — небажання знайти кошти для державної підтримки засобів масової інформації, соціального захисту журналістів. До речі, йдеться не про кошти, кинуті на вітер, а про кошти відплатні. Слід зауважити, що вони не більші від тих, які реально витрачаються на допомогу пресі нині. Про це свідчать й дані, направлені до комісії заступником міністра фінансів України В. Матвійчуком.

То в чому ж справа?

А в тому, що нинішні кошти на допомогу засобам масової інформації розподіляються поза законом, кому як заманеться, в міру потреб власного іміджу та інтересів.

Все це змусило комісію в новому році ще раз розглянути проект закону «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів». Цей проект у порядку законодавчої ініціативи подається на розгляд Верховної Ради групою народних депутатів, членів різних постійних комісій і представників різних фракцій — В. Понеділком, Б. Олійником, П. Мовчаном, М. Жулинським, О. Аксененком, В. Івановим, О. Гмирею, С. Ткаченком.

Через аналогічні причини комісія змушена повертатися й до інших складних питань.

Відомо, зокрема, що діється, аж до беззаконня, в телерадіоінформаційному просторі України, де певні політичні та комерційні сили менш за все дбають про державні інтереси та поліпшення телерадіомовлення, а прагнуть власної вигоди. Перерозподіл телеканалів усупереч Постанові Верховної Ради України від 8 жовтня 1996 року, спроби здобути надприбутки від публікації в пресі програм телепередач тощо — все це викликає необхідність прискорити прийняття навіть таких нормативних актів, без яких інші цивілізовані суспільства обходяться.

Йдеться про пакет телерадіоінформаційних законів: про суспільне (громадське) телебачення і радіомовлення, про супутникове і кабельне телебачення, про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення, про внесення змін та доповнень до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про рекламу».

Комісія працює також над проектом закону під робочою назвою «Про задоволення інформаційних потреб суспільства у висвітленні діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні».

Комісія готує парламентські слухання «Свобода слова в Україні: стан, проблеми, перспективи», які передбачається провести в березні цього року.

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи затвердила план роботи на січень—червень 1997 року.

Розглянуто і внесено на розгляд Верховної Ради у повторному першому читанні, з деякими змінами і доповненнями, проект закону про політичні партії в Україні.

Розглянувши підготовлений робочою групою проект закону про столицю України — місто Київ, члени комісії схвалили його з деякими змінами і доповненнями та вирішили відкласти внесення цього законопроекту на розгляд Верховної Ради до надходження від Кабінету Міністрів відповідних матеріалів. Закон має визначити правовий статус столиці та особливості здійснення виконавчої влади і місцевого самоврядування у місті Києві, забезпечити ефективний механізм управління столицею України.

Розглянуто запропонований народним депутатом України В. Яворівським проект постанови Верховної Ради про створення депутатської комісії з перевірки дотримання законодавства України Генеральною прокуратурою. Народні депутати вважають недоцільним створювати таку комісію, оскільки функція здійснення парламентського контролю за дотриманням законності в країні входить до компетенції Комісії Верховної Ради з питань законності і правопорядку.

Розглянувши за дорученням Голови Верховної Ради України О. Мороза звернення Генерального прокурора України Г. Ворсінова про можливість доповнення статті 9 розділу XV «Перехідних положень» Конституції України щодо підтримання прокурором державного обвинувачення у суді, комісія вважає недоцільним його внесення до Конституції України, оскільки воно стосується перехідних положень, що мають тимчасовий характер.

Відбулося засідання **Комісії з питань Чорнобильської катастрофи** за участю заступників голів облдержадміністрацій, начальників обласних управлінь з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, голів організацій «Союзу Чорнобиль України» Волинської, Донецької, Житомирської, Київської, Рівненської, Харківської, Чернігівської областей та м. Києва, а також представників Кабінету Міністрів України, Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

У доповіді Голови комісії В. Яценка, виступах членів комісії, представників облдержадміністрації, громадських об'єднань наголошувалось, що подані Кабінетом Міністрів проекти законів України «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України» та «Про забезпечення розвитку вітчизняного підприємництва та збалансування доходів і видатків бюджету» суттєво знижують життєвий рівень населення, значно звужують соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, що суперечить Конституції України та законам України. Зазначені законопроекти передбачають зменшення відрахувань до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення з 12 до 6 відсотків фонду оплати праці. Фактично ліквідуються компенсації для постраждалих 2-ої, 3-ої та 4-ої категорій. Звужуються виплати для інвалідів-чорнобильців. Особливий протест викликають ті положення законопроектів, які ліквідують систему захисту дітей, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, в т. ч. дітей-інвалідів.

На засіданні комісії ще у листопаді 1996 року з участю представників облдержадміністрацій, Кабінету Міністрів України та відповідних міністерств підкреслювалося, що такі законопроекти мають розроблятися за участю представників облдержадміністрацій найбільш потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи регіонів, громадських об'єднань чорнобильців. На жаль, жодної пропозиції з цього приводу уряд не взяв до уваги, в т. ч. і позицію комісії. Не виконано рішення комісії від 17 вересня 1996 року про зустріч з Президентом України для з'ясування позиції глави держави в питаннях захисту 3,5 мільйона громадян України, які постраждали від наслідків Чорнобильської катастрофи.

У виступах на засіданні 15 січня 1997 року підкреслювалось, що під виглядом забезпечення розвитку вітчизняного підприємництва, необхідності зниження податкового тиску пропонується фактично ліквідувати соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Зазначалося, що наслідки прийняття таких рішень непередбачувані. Ніхто не прорахував, наскільки при цьому збільшиться захворюваність та смертність постраждалих, які будуть нанесені збитки державі.

Комісія ухвалила визнати неприйнятними положення проектів законів «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України» та «Про забезпечення розвитку вітчизняного підприємництва та збалансування доходів і видатків бюджету» як такі, що значно знижують життєвий рівень населення та звужують соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та суперечать Конституції України і законам України.

Запропоновано звернутися до Президента з пропозицією терміново зустрітися з членами комісії Верховної Ради з питань Чорнобильської катастрофи для з'ясування його позиції в питаннях захисту мільйонів громадян України від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Рекомендовано Волинській, Донецькій, Житомирській, Київській, Рівненській, Харківській, Чернігівській обласним радам, міським, районним, сільським та селищним Радам народних депутатів невідкладно обговорити запропоновані урядом законопроекти «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України» та «Про забезпечення розвитку вітчизняного підприємництва та збалансування доходів і видатків бюджету» і надіслати висновки комісії.

Прес-служба Верховної Ради України.

Точка зору народного депутата

Як Ю. Пивоваров залякав В. Ющенка

і що з цього вийшло

ДВА місяці тому кияни, які поспішали вранці на роботу і проходили повз Національний банк України, здивовано зупинялися, щоб прочитати плакати, які тримали пікетувальники. Як з'ясувалося, пікетували Нацбанк представники так званої Національної конфедерації профспілок, очолюваної Ю. Пивоваровим і О. Шейкіним.

О.Стоян

Проте серед численних транспарантів перехожі так і не знайшли лозунгів, які б вимагали від уряду погасити заборгованість по заробітній платі, відновити вітчизняне товаровиробництво, захистити пенсіонера, інваліда, студента. Їх не було і не могло бути.

Що ж привело під стіни Національного банку України людей з різних міст України? Як з'ясувалося, захист інтересів Пивоварова і К°, які під виглядом профспілок створили комерційні структури, зуміли відкрити рахунки і перераховують на них кошти державного соціального страхування. Про це вже неодноразово писали в пресі, двічі з цього приводу приймала рішення Комісія Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці. Було і звернення групи народних депутатів до Президента України, Голови Верховної Ради, Прем'єр-міністра, Генерального прокурора України з проханням перевірити використання коштів державного соціального страхування відповідно до чинного законодавства профспілкою «Солідарність» (Ю. Пивоваров), яка є основною складовою НКПУ. Однак Пивоваров так і не допустив працівників Контрольно-ревізійного управління до перевірки. Тоді і почали закривати банківські рахунки «Солідарності» та його відділення в зв'язку з тим, що ця організація порушувала встановлений порядок обліку, управління та розподілу коштів державного соціального страхування. Тобто «перекрили кисень» Ю. Пивоварову та його функціонерам, які живуть за кошти державного соціального страхування. Ось це і привело «захисників народу» під стіни Національного банку України. А що зробив його голова Віктор Ющенко? Замість того, щоб іще раз роз'яснити пану Пивоварову встановлений державою порядок обліку, управління та використання коштів державного соціального страхування, голова НБУ під тиском пікетуючих ініціював прийняття постанови правління Національного банку України від 27.11.1996 р. (звертаю увагу читачів — саме в день пікетування) №309 «Про облік коштів соціального страхування в установах банків».

Зазначеною постановою внесено зміни до плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, яким і передбачено відкриття рахунку № 708 «Кошти Національної конфедерації професійних спілок України» з можливим перерахуванням на цей рахунок коштів соціального страхування.

Окремим пунктом цієї постанови передбачено узгодити з Комісією Верховної Ради з питань соціальної політики та праці порядок обліку коштів соціального страхування.

Для підготовки засідання з цього питання комісія звернулася до науково-експертного відділу секретаріату Верховної Ради України з проханням дати правову оцінку постанови правління Національного банку України від 27.11. 1996 р. № 309 «Про облік коштів соціального страхування в установах банків».

В отриманому висновку зазначено, що постанова, по-перше, суперечить ст. 36 Конституції України, згідно з якою всі профспілки мають рівні права. Отже, стає незрозумілим, чому для Національної конфедерації передбачається відкриття окремого рахунку для перерахування на нього коштів соціального страхування, а для інших профспілок — ні?

По-друге, надання постановою можливості перерахування коштів державного соціального страхування не на рахунок № 691 «Кошти Фонду соціального страхування», а на рахунок № 708 «Кошти Національної конфедерації професійних спілок» суперечить ст. 46 Конституції України, згідно з якою право громадян України на соціальний захист (у тому числі на їх забезпечення у разі тимчасової втрати працездатності) гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, а ще ця постанова суперечить чинному законодавству України щодо питань соціального страхування. Як відомо, ст. 244 КЗпП України визначає, що державним соціальним страхуванням управляють професійні спілки. Проте, як зазначається у висновках науково-експертного відділу Верховної Ради України, профспілки отримують це право не самовільно, шляхом привласнення коштів державного соціального страхування, і не на підставі постанови правління Національного банку України, до компетенції якого розв'язання таких питань не належить, а в порядку, визначеному Постановою Ради Міністрів України і Ради Федерації незалежних профспілок України №25 від 11.02.1991 р. «Про управління соціальним страхуванням в Українській РСР». Таким чином, робить заключний висновок науково-експертний відділ, «вважаємо, що постанова правління Національного банку України від 27.11.1996 р. №309 «Про облік коштів соціального страхування в установах банків» має бути скасована як така, що не відповідає чинному законодавству з соціального страхування, або уточнена таким чином, щоб із її змісту було однозначно видно, що кошти обов'язкових платежів на соціальне страхування мають зараховуватись на рахунок № 691 «Кошти фонду соціального страхування», а на рахунок № 708 «Кошти Національної конфедерації професійних спілок України» можуть зараховуватись кошти, що спрямовуються на соціальні виплати на добровільних засадах, і лише після сплати обов'язкових внесків до Фонду соціального страхування України.»

Враховуючи висновки національно-експертного відділу, Комісія Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці прийняла рішення погодитись в основному з порядком обліку коштів соціального страхування в установах банків, запропонованому Національним банком України, за умови включення до нього пункту про те, що рахунок 691 «Кошти фонду соціального страхування» відкривається профспілковими органами за узгодженням з виконавчими дирекціями Фонду соціального страхування України.

Відповідно до цього запропоновано Національному банку України внести зміни до постанови правління НБУ від 27 листопада 1996 року №309 щодо коштів соціального страхування.

Як бачимо, і висновки науково-експертного відділу і рішення Комісії ВР України з питань соціальної політики та праці свідчать, що постанова правління Національного банку України суперечить чинному законодавству і має бути скасована.

... Чого тільки не наробиш під тиском 100-150 молодиків, які прийшли під стіни Національного банку, щоб вирвати те, що їм не належить, та й ще й не маючи дозволу на таке пікетування. Дивує інше.

Чому такий досвідчений і авторитетний, глибоко мною шанований банкір Віктор Ющенко порушує чинне законодавство, пов'язане з порядком нарахування, обліком, управлінням та використанням коштів державного соціального страхування. Невже його так злякав Пивоваров?

Олександр СТОЯН,
народний депутат України,
член Комісії Верховної Ради
України з питань соціальної
політики та праці.

Олександр КІРЄЄВ: Ми лише навели належний порядок

Точка зору НБУ

У ЗВ'ЯЗКУ з виникненням конфлікту між Федерацією профспілок України (ФНПУ) і Незалежною конфедерацією профспілок України (НКПУ) щодо правомірності встановленого порядку використання коштів Фонду соціального страхування України та обліку цих коштів в установах банків чимало претензій висловлювалося на адресу Національного банку України, який звинувачували у порушенні чинного законодавства. Тому наш кореспондент звернувся до заступника голови правління НБУ Олександра КІРЄЄВА з проханням прокоментувати ситуацію, що склалася.

— Останнім часом в Україні поряд з існуючими створено нові незалежні профспілки, які згідно з Конституцією України потребують з усіх питань рівного до себе ставлення, особливо у використанні коштів соціального страхування. Тому претензії ФНПУ щодо рішення Національного банку України про відкриття функціонального розрахункового рахунку безпідставні, бо кожна юридична особа має право відкрити в установі банку свій розрахунковий рахунок для надходження коштів і здійснення річних адміністративно-господарчих проплат. До цього НКПУ такого рахунку не мала й операції здійснювала з рахунку № 691 «Кошти фонду соціального страхування України», на якому мають концентруватися соціальні відрахування зареєстрованих платників цих платежів. З відкриттям рахунку № 708 у цьому наведено належний порядок. Право на соціальне страхування громадян України передбачено Конституцією України і забезпечується державою. Усі громадяни України незалежно від членства в професійних спілках мають гарантії на отримання соціальної допомоги, гарантованої чинним законодавством за рахунок обов'язкового державного соціального страхування. До цих гарантій належить допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, вагітністю та пологами, народженням дитини та її доглядом, на санаторно-курортне лікування, поховання та інші цілі.

Функцію управління державним соціальним страхуванням делеговано державою професійним спілкам. Але не слід забувати, що кошти державні і профспілки не можуть розпоряджатися ними на свій розсуд. Існує багато фактів, коли профспілки, посилаючись на свою бідність, нестачу коштів, несвоєчасно надавали соціальну допомогу, адресуючи всі претензії до уряду. У той самий час на рахунках Фонду соціального страхування «крутиться» від 28 млн. грн. (на початок літа 1996 року) до 51 млн. грн. (на початок 1997 року), бо хочемо ми того чи ні, але профспілки «свої» гроші забирають у кожного суб'єкта господарювання.

Майже дві третини коштів, які надходять на рахунки профспілок у різних комерційних банках, у Фонд соціального страхування залишаються невикористаними, тоді як уряд має самотужки розв'язувати безліч соціальних питань. Саме тому правління Національного банку України вирішило розмежувати надходження коштів у Фонд соціального страхування та інші надходження на рахунки профспілок. Тобто створити два рахунки. Дивує незнання профспілками того факту, що їм в комерційних банках для обліку надходжень і витрат багато років тому надано ще й інший рахунок № 700 «Поточні рахунки громадських організацій».

Окрім цього, правління Національного банку затвердило Порядок обліку коштів соціального страхування в установах банків, який був попередньо узгоджений з Комісією Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці. Отож, зважаючи на «хронічну» нестачу бюджетних коштів та наявність постійних надлишків на рахунках Фонду соціального страхування, Національний банк України пропонує обов'язкові відрахування, що роблять підприємства, організації та установи на державне соціальне страхування, направляти в Державний бюджет для здійснення заходів щодо зняття соціальної напруги серед малозабезпечених верств населення. Законодавче врегулювання питань обліку та розподілу коштів соціального страхування повинно здійснюватись Верховною Радою України згідно із законом (якого ще немає) «Про соціальне страхування», а не Національним банком України. Досить дивно повели себе представники НКПУ. Своє незадоволення рішенням Національного банку вони виклали у скарзі до Генерального прокурора Г. Ворсінова, хоча ... проект рішення правління Національного банку України було вчасно до них доведено і узгоджено.

Від усіх політичних дебатів, що розгорілися довкола профспілкових коштів, страждають, у першу чергу, малозабезпечені верстви населення і хтось на цьому добре гріє руки. З усього випливає лише одне: соціальні гроші мають перебувати у державному управлінні і господар у них повинен бути один – держава як гарант і запорука соціального захисту малозабезпечених верств населення.

ЯК ЗАХИСТИТИ ЛЮДИНУ

ПЕРЕДІ мною статистичні дані про виплату (точніше невиплату) заробітної плати, стипендій у школах, середніх і вищих навчальних закладах. Студенти й учні одержали стипендію тільки за січень минулого року. Як наслідок, серед студентської молоді назрівають некеровані процеси, дедалі частіше поряд з економічними вимогами лунають і політичні. Напружена ситуація з виплатою заробітної плати в середніх загальноосвітніх школах. У Закарпатській, Волинській, Вінницькій, Чернігівській областях не одержували платні з березня. У Закарпатській області страйкує 20 шкіл, у Рівненській — 27, у Миколаївській — 11.

Таке становище не тільки в бюджетників. Частина промислових підприємств зовсім зупинилася, робітники перебувають у неоплачуваних відпустках.

Привчений до терпіння народ поки що мириться з перебоями з невиплатою заробітної плати, іншими нестатками.

Так, ми прийняли Основний Закон України, де чітко сказано: держава створює умови для цілковитого здійснення громадянами права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності. Але ж як ще далеко до реального забезпечення цих прав.

Так само, як і права на соціальний захист за повної, часткової або тимчасової непрацездатності, безробіття, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Нині в Україні налічується більш як 15 мільйонів пенсіонерів, у тому числі по лінії Міноборони — 407 тисяч чоловік, Міністерства внутрішніх справ – майже 100 тисяч чоловік. У перспективі кількість пенсіонерів зростатиме, бо демографічна ситуація в Україні погіршується у зв'язку зі «старінням» населення.

Законом України «Про пенсійне забезпечення» передбачено, що мінімальний розмір пенсії за віком встановлюється в розмірі мінімального споживчого бюджету. Однак виконати його важко через фінансові труднощі. Можна уявити, в якому становищі опинилися мільйони людей.

У кризовий для України час вишукують можливості, щоб допомогти безробітним. На жаль, їх не меншає. На кінець 1996 року, порівняно з початком року, їх кількість зросла. Однак у зв'язку з нестачею коштів у державному фонді сприяння зайнятості населення понад 200 тисяч безробітних не отримували ніякої допомоги.

ЯКИЙ же вихід з цього становища? Він один: і законодавчо, й економічно шукати таких важелів, щоб запустити в дію виробничий механізм, підняти з колін промислові й сільськогосподарські підприємства.

Треба відверто визнати, що наробили немало помилок у пошуках власного шляху виходу з економічної кризи. Тепер уже очевидно, що, формуючи ринкову економіку, не можна все пускати на самоплив. Обвальна комерціалізація банків, держторгівлі, відпуск цін не сприяли економічному пожвавленню, навпаки, поглибили кризові явища, а отже погіршили й життя людей. Державні підприємства виявилися некерованими, як і вся економіка України.

Досвід свідчить, що там, де підприємництво має державну підтримку (і передусім малий бізнес), країни роблять помітний поступ уперед.

І все ж небезпечно кинутися в іншу крайність – жорстко, як це було донедавна, регламентувати кожний крок підприємця. Найкращою допомогою держави було б створення такого законодавства, таких економічних важелів, які давали б щонайбільше економічної свободи суб'єктам підприємницької діяльності. На думку фахівців, в Україні для успішного створення робочих місць та економічного відродження треба забезпечити великомасштабну зайнятість людей значною мірою через розвиток дрібного й середнього підприємництва. Отже, треба спростити процедуру розвитку нових видів бізнесу, які були б доступні для реалізації кожній людині.

Взявши за основу соціально орієнтовану (європейську) модель ринку, коли кожен має право на працю, яка дає змогу заробити собі на життя, держава повинна створити умови для здійснення цього права, гарантувати рівні можливості кожному у виборі професії та роду трудової діяльності. Так, щоб винагородою за працю став заробіток, який був би не нижчий від визначеного законом мінімального розміру заробітної плати.

Однак треба зважити й на таку деталь. За ринкової економіки зменшується можливість жити за чийсь рахунок. Минув час, коли можна було купити диплом, влаштуватися на роботу і спокійно чекати на зарплату. Ринкова економіка нещадна до ледачих. На передній план виходять інтелект, ділові якості, чого не купити ні за які гроші.

І не треба піднімати гасла про загальну соціальну рівність. Не можуть працювати всі однаково, а отже, однаково й одержувати. Зважаючи на це, в ринковій економіці має бути потужна система соціального захисту. Насамперед для тих, хто не здатний самостійно добувати собі засоби до існування. Це неповнолітні й молоді люди, які ще недостатньо міцно стоять на ногах, літні, хворі та інваліди.

У нашій державі поступово відпрацьовують моделі соціального захисту різних верств населення. Так, для подолання негативних процесів у демографічній ситуації розроблено й затверджено державні програми «Планування сім'ї», «Діти України». Перебудова системи охорони здоров'я також бачиться через активне впровадження принципів багатоукладності.

ЗАКОНОДАВЧОГО й організаційного розв'язання потребують проблеми професійного навчання та працевлаштування.

Розпочато багатопланову роботу з розробки державних стандартів дошкільного виховання й загальної освіти. Затверджено концепцію гуманітарної освіти, в якій сформульовано основні принципи державної ідеології в цьому питанні.

Кажучи про пошуки найоптимальнішої моделі економічного розвитку України, не можна забувати, що без науки, впровадження найновіших її досягнень виробництво ніколи не матиме помітних зрушень. У виступі Президента України на всеукраїнській нараді з проблем науки визначено нові підходи до організації фундаментальних, пошукових досліджень, яким треба надавати державну підтримку, і прикладних досліджень та розробок, потреба в яких має зумовлюватися ринковими механізмами. На бюджетну підтримку може розраховувати лише фундаментальна наука, особливо гуманітарна, яка в минулому розвивалася дещо відокремлено від світової науки.

Серед важливих чинників соціального захисту науковців можна назвати запровадження системи підтримки дипломних робіт талановитих студентів та їхніх наукових керівників. Нині понад 60 вузів разом з провідними університетами Європи виконують міжнародні наукові проекти з проблем вищої школи.

Україна швидше вийде з кризової ситуації, якщо одержуватиме допомогу міжнародних фінансових і гуманітарних організацій. Так, Міністерство освіти спільно зі Світовим банком завершує доопрацювання проекту «Розвиток освітнього сектора України». Стратегічне завдання проекту — розвиток національної системи освіти в період переходу держави до ринкової економіки, виведення її на рівень розвинених країн світу шляхом реформування концептуальних й організаційних засад. Проектом пропоновано передусім розвиток тих напрямів освіти, які відповідали б формуванню ринкових відносин в економіці країни. Зокрема, системи загальної середньої школи, яка орієнтувалася б на підготовку учнівської молоді до діяльності в умовах ринкової економіки, розробку програм підготовки спеціалістів вищої кваліфікації з економіки, бізнесу, менеджменту й торгівлі.

Адаптація людини до нових умов життя іде боляче, тривожно. Це особливо відчувається у виборі професій. Держава не може гарантувати більшості випускників шкіл, вузів працевлаштування. Так, 33,3 відсотка осіб з неповною середньою освітою не мають упевненості в тому, що вони матимуть хоча б якусь роботу, 46,7 відсотка — не зовсім упевнені. Оптимістичніші респонденти з вищою освітою: половина з них цілком упевнена у своїх можливостях, 29,4 відсотка — частково.

Отже, ринкові відносини відповідно до потреб суспільства структурують зайнятість населення, вимагають вдумливого підходу до вирішення соціальних проблем. Можливо, у пригоді стане наш перехід до «відкритої» (американської) моделі планування трудової кар'єри? За умов ринкової економіки, підвищення ефективності соціального захисту населення, вона вважається однією з прогресивних, бо передбачає професійну мобільність, статусне просування, пов'язане із здібностями працівників. «Планування» кар'єри піднесе настрій людей і їхню впевненість.

ЛЮДИНА за тоталітарної системи мріяла про розкріпачення, реалізацію своїх здібностей. Нині таку можливість має кожен. Однак щоб іти своїм шляхом, треба ризикувати.

Демократія зрештою працює на людину, вияв її можливостей. Вірю, що вона в цей важкий час спроможна й повинна захистити людину.

Ігор ШАРОВ,
народний депутат України.

Мухи летять на мед, а Лужков – на Севастополь

Севастополь скоро перетвориться на справжню Мекку для російських політиків. Їдуть туди з. «першопрестольної» навіть з вивихненими ногами і не завжди з холодними головами.

Про можливий приїзд мера Москви Юрія Лужкова чутки ходили давно, але в МЗС України офіційно повідомили: у складі делегації московської мерії, що його було схвалено Президентом України Леонідом Кучмою, прізвища Лужкова не було. Деякі газети навіть поспішили поставити це в заслугу міністрові закордонних справ Геннадію Удовенку, який звернувся з особистим проханням до Лужкова не приїздити до Севастополя, аби не ускладнювати своїми заявами і без того напружену ситуацію в місті. Проте, звичайно, московський політик не міг не скористатися таким прекрасним шансом, як передача військовослужбовцям Чорноморського флоту Росії ключів від 300-квартирного будинку, збудованого на кошти мерії Москви, щоб зміцнити власний авторитет в очах виборців — колишніх і потенційних.

Час було обрано вдало: Президент Леонід Кучма саме відбув з робочою поїздкою до Гомеля, а Прем'єр-міністр Павло Лазаренко — на саміт глав урядів держав СНД до Москви. Без інциденту на кордоні (що так муляє очі московському політику), звичайно, не обійшлося. За словами Юрія Лужкова, з ним повелися «не по-братськи, не по-сусідськи, влаштували провокацію». Саме так мер Москви розцінив інцидент із затриманням його персонального охоронця, який на зворотному шляху намагався вивезти не задекларованим під час в'їзду в Україну пістолет. А щодо самої поїздки до Севастополя, то Ю. Лужков заявив: «Мене ніхто не зупинить».

Так само вирішив, мабуть, і Костянтин Затулін, якого оголошено в Україні персоною нон грата. Очевидно, кордони нашої держави не такі вже й жорсткі, якщо їх запросто перетинає персона небажана або людина з незадекларованим пістолетом. Але ця проблема – предмет для іншої статті.

Щодо намірів, з якими російські політики прибули до Севастополя, то вони загальновідомі: якщо, мовляв, Севастополь — місто російської слави, то й належить воно Росії. «Севастополь був і залишається російським містом», — заявив мер Москви. На думку МЗС України, такі заяви з боку офіційних осіб Росії неприпустимі. Вони — недружні, спрямовані проти територіальної цілісності України і можуть призвести до погіршення україно-російських відносин. До речі, таку саму думку висловив і Президент України Леонід Кучма, перебуваючи у Гомелі.

Та навряд чи Юрій Лужков і цього разу дослуховуватиметься до думки української сторони, адже Київ далеко, а ось російські виборці... Можливо, саме цим пояснюється його бойовий запал. «Якби лише я дотримувався такої думки щодо Севастополя, — заявив він, — то це була б окрема розмова. Але, за останніми опитуваннями, 70 відсотків росіян вважають Севастополь російським містом». А для Лужкова, очевидно, закон – не міжнародне право та україно-російські угоди, а бажання потенційних виборців.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Союз «Соціальна справедливість»

Минулої п'ятниці у Києві відбулася спільна установча конференція трьох громадських організацій України – Ради ветеранів війни, праці і Збройних сил, Союзу «Чорнобиль» і Спілки ветеранів Афганістану. Як наголошували керівники цих організацій І. Герасимов, Ю. Андрєєв і С. Червонописький, а також інші численні учасники конференції, створення єдиного всеукраїнського громадського об'єднання — союзу «Соціальна справедливість» — стало необхідним, щоб рішуче відстоювати соціальні гарантії, проголошені чинним законодавством і Конституцією нашої держави, зокрема, захищати інтереси ветеранів війни, інвалідів, пенсіонерів, воїнів-інтернаціоналістів, громадян, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи, інших малозабезпечених громадян. Багато з них нині через сваволю державних чиновників і місцевих можновладців перебувають на межі виживання.

Новостворений союз «Соціальна справедливість» є однією з найчисленніших громадських організацій. Він об'єднує майже половину всього дорослого населення України.

Володимир ЧЕРКАС.

Про вовка, капусту і козла

Історія одного законопроекту

***ПАМ'ЯТАЄТЕ** давню шкільну задачку на логічне мислення, коли треба було поодиниці перевезти на протилежний бік річки капусту, вовка і козла так, щоб овочі і живність лишилися цілими й неушкодженими?*

З чимось подібним зіткнулася Верховна Рада України, коли їй вдруге довелося мати справу із законом «Про вивізне (експортне) мито на живу худобу і шкіряну сировину».

Витоки цієї історії такі. Завдяки геніальній стратегії і тактиці наших реформаторів-економістів та іже з ними урядовців, коли, на їх тверде переконання, у морі ринкових відносин держава ні за що не відповідає і виживання кожного підприємства — то його особиста справа, сільське господарство, передусім тваринництво, швидкими темпами йде до загибелі. Селяни не в змозі сіяти, орати і водночас ганятися за пальним, гербіцидами, добривами і всякою іншою всячиною, яка потрібна для врожаю, та ще й маючи суцільні дірки в кишенях. Як наслідок, ферми зостаються без кормів.

Що лишається бідному селянинові? Єдине: поки не пізно, різати худобу. Під ніж іде все: бички, свині, вівці і навіть елітне поголів'я. Але й тут на селянина чекає пастка. М'ясокомбінати говорять з ним через губу, бо таких, хто прагне швидше позбутися худоби, тисячі. І пропонують сміховинні ціни, за які не те що корову, котру залишили для розплоду, — курку не прогодувати.

І тут на нашому блакитному небосхилі з'являються заморські гості — спритні ліванці, сирійці, турки. Звичайно ж, не без допомоги не менш спритного вітчизняного чиновництва, яке завжди ласе до легкої наживи. «Рятівники» пропонують ціни значно вищі за м'ясокомбінатівські, та ще й натякають на особисті інтереси керівників господарств. Потоки худоби круто розвертаються і пливуть тепер у напрямку Чорного моря.

І, як з'ясувалося, арабам потрібне не так м'ясо, як шкіра. Очевидці стверджують, що в найсинішому у світі морі плавали цілі ялові туші.

Уряд, що із завидним спокоєм спостерігає за цим унікальним інвестуванням нашими селянськими спонсорами іноземного виробника (бо митні збори, податки йдуть не в українську, а в сирійсько-лівано-турецьку казну — аякже, у нас повна лібералізація торгівлі!), нарешті, прокидається, зчиняє метушню і кваппиво подає на розгляд законодавчого органу країни проект закону, про який ми вже казали. Ним передбачено в разі вивезення худоби за кордон такі митні збори, що торгівля рогатою й безрогою худобиною втрачає будь-який сенс.

7 травня минулого року у стінах Верховної Ради відбулося слухання законопроекту. Вдумливі депутати протестували: не можна вводити такі високі мита. Нам треба йти на світовий ринок зі своєю продукцією, але так, щоб від цього вигравали наші селяни і держава.

Однак в урядовому портфелі приховано нову таємну зброю, яка довбнею падає на голови депутатів, — гасло про захист вітчизняного товаровиробника. Депутати здаються. Закон прийнято в редакції Кабміну.

Бедуїн переможений. А разом з ним покладено на лопатки і нашого вітчизняного товаровиробника. Бо кормів як не було, так і досі катма. Так само, як і грошей в господарствах. Гільйотина знову стогне від напруження, м'ясокомбінати знову забиті товаром, шкіра гниє. А селянин знову бідкається, де б нашкребти копійок, щоб навесні хоч якось посіяти.

Уряд у нас без комплексів. Бачачи таке діло, він рівно через півроку рішуче подає новий законопроект, що цілком перекреслює попередній, тобто передбачає скасувати будь-які митні збори, відкрити навстіж кордони. Хай, мовляв, усе буде так, як раніше. Просто і, як завжди, геніально.

Проте цього разу депутати були незговірливі. З ходу, як цього просили урядовці, законопроект не пройшов.

Із стенограми пленарного засідання Народний депутат Вадим Гетьман:

— Головне — не допустити, щоб ситуація з масовим вивезенням худоби знову стала некерована. Тому я бачу єдиний вихід із становища — в межах установлених державних квот дозволити здійснювати експорт сировини, і лише таким акціонерним товариствам, які насамперед уболівають за сільського, справді вітчизняного виробника і мають досвід у цій справі.

Із інтерв'ю в кулуарах з народним депутатом Ростиславом Чап'юком:

— Цю проблему треба вирішувати в комплексі. Справді, нам будь-що треба закріплюватися на зовнішньому ринку. Але так, щоб гроші від експорту худоби йшли не арабам, не чиновникам, а державі й товаровиробнику. Отже облишмо ці гучні, але порожні фрази про захист інтересів товаровиробника. Скажіть-но, чи може навіть велике господарство наймати судна, везти за моря-океани худобу, уміло торгувати нею? Цим мають займатися спеціалісти. Є ж у нас, наприклад, таке акціонерне товариство, як «Україна-Холдинг-Лізинг», яке і виробляє сировину, і має чималий досвід реалізації худоби за кордоном. Ось нехай такі компанії й торгують.

Отже, нам треба прийняти такий закон, який заохочував би до експорту живої худоби і шкірсировини наших вітчизняних виробників і посередників та поставив бар'єр перед зарубіжними посередниками, які грабують і нашого селянина, і нашу державу.

З інтерв'ю з народним депутатом Валентиною Семенюк:

— Обмежити масове вивезення (читай — винищення) нашої худоби потрібно. Але в розумних межах. Коли нині селянину ні за що купити солярку, машини, добрива та ще й настала криза з кормами, продавати худобу потрібно. Зрештою, для того її й відгодовують. Проте, вводячи обмеження на вивезення худоби, треба чітко обумовити, як саме підтримувати вітчизняного товаровиробника. А вихід один: так, як це робиться у всьому світі, — держава має допомагати, тобто дотувати селянина — через кредитування, ціновий механізм тощо. І тоді все стане на своє місце.

Ми робимо якось дико. Чому ми поставили в однакові умови ліванця, турка і нашого селянина? Треба ж бо було якось заохотити нашого товаровиробника. Скільки ми вже дотуватимемо іноземного фермера, фабриканта на шкоду своїм?

З інтерв'ю з заступником голови правління акціонерного товариства «Україна-Холдинг-Лізинг» Анатолієм Бідюком:

— Анатолію Івановичу, на приклад вашої компанії посилаються народні депутати, то скажіть, будь ласка, що вона собою являє?

— Наше акціонерне товариство співпрацює нині з сотнями господарств різних регіонів країни. Ми не тільки допомагаємо селу за попередньою оплатою продавати худобу за цінами, що значно перевищують м'ясокомбінатівські, й постачаємо йому пальне, мінеральні добрива, техніку, інші ресурси. Крім того, у розвиток цих господарств ми вклали торік інвестицій на суму понад 30 мільйонів доларів США. Цього року розмір інвестицій плануємо довести до 100 мільйонів доларів.

Акціонерне товариство має машинобудівний комплекс з випуску запасних частин і обладнання для сільгосптехніки і переробляння продукції, відгодівельні комплекси, технічні підрозділи з розвитку комп'ютерних мереж управління агрокомплексів. Крім цього, в нашій структурі функціонують експортно-імпортні підприємства, які добре відомі в Україні і за її межами.

Щоб мати добру продукцію, іти в ногу з усім світом, тісно працюємо з головним селекційним центром України, Інститутом тваринництва степових районів «Асканія Нова», провідними вченими й спеціалістами. Зокрема, розроблено ряд державних програм із розвитку тваринництва, що їх реалізуємо у 400 господарствах країни.

— Ви виступаєте одночасно і в ролі виробника, і, певною мірою, в ролі посередника. Виведіть нас з такої плутанини. Уряд накладав високі мита за експорт худоби з метою, як він запевняв, захисту вітчизняного виробника, щоб покласти край торгівлі худобою посередника. То хто ж, на вашу думку, має торгувати худобою?

— Посередник, звичайно, але не будь-який.

— Чому?

— Та тому, що кожен має займатися своїм ділом. Товаровиробник — вирощувати худобу, а посередник —торгувати нею. Ви знаєте, як нині важко господарству, а тим більше окремому селянинові продати відгодованого бичка, бо м'ясокомбінати стали дуже вередливі. Це на внутрішньому ринку. А що казати про зовнішній? Щоб його завоювати, інші держави в конкурентній боротьбі не зупиняються ні перед чим. Їхній досвід роботи на світовому ринку— 30—40, а то й сотня років.

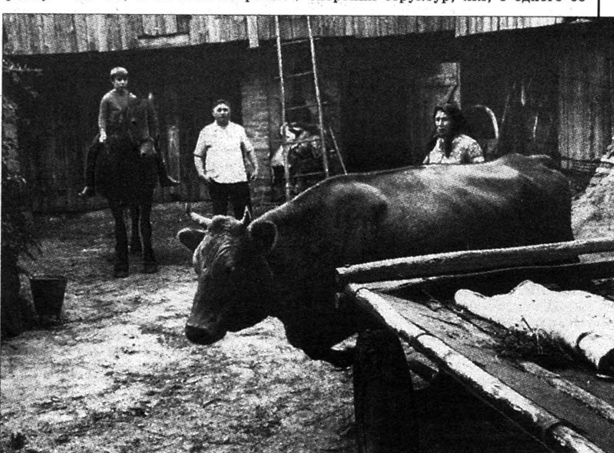

Наші українські посередники (а їх, досвідчених, не так багато) неймовірними зусиллями вибороли маленьку нішу в цьому світовому просторі. І от рідний уряд одним махом перекриває нашим вітчизняним товаровиробникам-посередникам шлях на міжнародний ринок. Уявляєте, яку радість він подарував конкурентам?

Давно відомо, що торгівля — теж мистецтво. Здебільшого виробники із задоволенням вдавалися до послуг таких фірм, як наша. Бо вони не в змозі водночас зібрати експортну партію живої худоби в 700—1000 голів. А ще ж потрібно зафрахтувати судно, оплатити його, оформити документи на митниці, домовитися з вигідним покупцем. І при цьому виробник одержує за продану худобу багато більше, ніж за реалізацію на м'ясокомбінаті.

— І ще раз про інтереси вітчизняного товаровиробника та інтереси держави. Високі мита на вивезення накладали, щоб наситити внутрішній ринок м'ясопродуктами. Хіба це не благородна мета?

— Дуже хибна думка — якщо заборонити щось вивозити з держави, то його буде більше. У нас є всі умови, щоб м'яса виробляти вдосталь і для себе, і на продаж.

Наведу такі цифри. Протягом двох минулих років з України до Росії м'ясокомбінати експортували м'ясопродуктів і м'яса на кістках більш як 1 млн. т. У перерахунку на живу вагу це в сім разів більше, ніж продано до арабських країн. До того ж, якщо на Близький Схід експортували в основному бички та воли, то до Росії спрямовували частково ще й маточне та молочне поголів'я.

— Як же вчинити так, щоб водночас зростали і поголів'я худоби, і обсяги експорту?

— Передовсім необхідно ретельно вивчити нетрадиційний для України світовий ринок живої худоби. Невідкладно створити вітчизняну індустрію експорту на засадах об'єднання сільськогосподарських товаровиробників з українськими організаціями-експортерами худоби. А ще запровадити комплексні програми розвитку тваринництва.

До речі, АТ «Україна-Холдинг-Лізинг» як загальновизнаний провідний експортер живої худоби вже розробило і запропонувало урядові до впровадження кілька таких програм. Їх головна мета — за рахунок коштів від експорту худоби одержати можливість розширено відтворювати поголів'я, піднести на якісно новий рівень селекційну діяльність, створити індустрію експорту, забезпечити господарства енергоресурсами.

Для створення вітчизняної індустрії експорту не треба вигадувати щось надприродне. Методику добре розроблено у багатьох країнах світу. Потрібно лише уважно вивчити досвід і дотримуватися правила — що вигідно товаровиробникові, те вигідно державі. У Німеччині, наприклад, створено кілька спеціалізованих експортних структур, які, з одного боку, уклали угоди зі своїми товаровиробниками, а з другого — з іноземними покупцями худоби. Це дає їм змогу тримати високий рівень цін під час експорту худоби. У них жодному іноземному комерсанту не дозволено на власний розсуд їздити по фермерських господарствах та нав'язувати власні умови.

Отож, уряд України має невідкладно визначити кілька вітчизняних компаній — експортерів худоби. Безумовно, перевагу надати тим з них, котрі мають відповідний досвід роботи не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринках, у яких діють власні відгодівельні господарства, які створили інфраструктуру у припортовій зоні (для тимчасового утримання тварин у разі форс-мажорних обставин, пов'язаних із затримкою їх вантаження на судно).

Ця група експортерів, об'єднавшися з безпосередніми товаровиробниками, зможе регулювати ціни на худобу і в Україні, і під час її експорту за кордон, реально і дійово допомогти господарствам у розвитку тваринницької бази і, найголовніше, забезпечити повернення валюти в державу.

Отже, ситуація, як кажуть, на долоні. Вихід з глухого кута, в якому опинилися урядові структури з експортом худоби, точно окреслила народний депутат України Валентина Семенюк: підійти диференційовано до експортера живої продукції, піднявши мита за вивезення її іноземними перекупниками і значно знизивши вітчизняним експортерам.

... Кажуть, по вулиці Садовій нині нервово походжають люди в арабських чалмах. На думці, подейкують, у них одне: а може, пронесе? Може, знову український уряд і законодавці піднесуть їм подарунок, відкривши навстіж тваринницькі загони курсом на південь або в інший спосіб задушать їхнього конкурента — українського товаровиробника та посередника?

Анатолій **КРАСЛЯНСЬКИЙ.**

БЕЗ ЧОГО МАРНО БАЖАТИ СІМ ФУТІВ ПІД КІЛЕМ,

або Чому нам потрібна власна єдина система навігаційно-гідрографічного забезпечення безпеки мореплавства

У НАШ неспокійний час поза увагою громадськості часто залишається багатовікова боротьба людина зі стихією на просторах Світового океану. І це за тих умов, що закінчується вона не завжди на користь «царя природи». Гинуть люди, тонуть судна. Щорічні втрати тільки світового торгового флоту — 150 — 300 суден, загальною вантажомісткістю від 1 до 1,5 млн. брутто-тонн.

До того ж статистика не враховує загибелі малотоннажних суден, яхт, човнів та інших плавзасобів, що використовуються для виходу в море і роботи на його просторах, у глибинах та донних надрах.

Авторитетне класифікаційне товариство Регістр Ллойда, причини загибелі суден на морі ділить на сім категорій. Половина аварій та аварійних подій трапляється через недоліки у навігаційно-гідрографічному забезпеченні безпеки судноплавства або нехтування нормами «хорошої морської практики». Так, тільки у відносно «спокійному» 1992 році внаслідок зіткнень, навалів та наскоків на мілини загинуло 72 судна водотоннажністю понад 100 регістрових тонн.

Наслідки аварій іноді катастрофічні. Досить згадати пляжі Нормандії та узбережжя Аляски та Японії, залиті нафтою після аварій танкерів, щоб уявити масштаби можливих наслідків таких катастроф у відносно невеликих і закритих акваторіях Азовського та Чорного морів. Небезпека їх цілком реальна. Як повідомляє часопис «Navigation» (N 4-6 за 1995 р.), з 207 аварійних ситуацій у районі проток Босфор і Дарданелли 87% трапилися з навігаційних причин, 57% — через зіткнення, 30% — наскоки на мілину. Україна географічно розташована на перехресті історичних транзитних вантажопотоків із Східної Європи в регіони Перської затоки, Індостанського півострова та Південної Азії. Нова воднотранспортна магістраль Рейн-Майн-Дунай спрямовує потоки вантажів до портів Центральної, Північної та Західної Європи. Країни Чорноморського економічного співтовариства (ЧЕС), до якого, крім нашої, входять ще десять держав, глибоко зацікавлені в інтенсифікації роботи морегосподарського комплексу України. Введення в дію поромної переправи Іллічівськ-Поті започатковує функціонування Євро-Азіатського транспортного коридору (ЄАТК), який має реальні перспективи інтегруватися в «Шовковий шлях» (Лісабон-Пекін), що з'єднує Центральноєвропейський транспортний коридор з Азіатським, яким надходять узбецька бавовна, казахська та каспійська нафта та інші стратегічні вантажі.

Незважаючи на те, що порівняно з 1990 роком суднообіг у портах України зменшився вдвічі, навігаційна небезпека аварій не знижується. Статистика свідчить, що майже 80% тоннажу втрачено в аваріях через те, що судна мають технічний вік більш як 15 років. А враховуючи, що торговий, промисловий, науково-дослідний, навіть військовий флот України складають переважно застарілі судна, в морях нашої країни постійно існує загроза серйозних аварій. Тому природно, що нейтралізація її базується на відтворенні і динамічному розвиткові дійової системи безпеки судноплавства.

Традиційно на рівні міжнародного співробітництва такі функції виконує Міжнародна гідрографічна організація і Всесвітня служба навігаційних попереджень (ВСНП), які працюють під егідою Міжнародної морської організації.

У колишньому СРСР система навігаційно-гідрографічного забезпечення безпеки судноплавства була жорстко централізована і віднесена до категорії першорядних державних стратегічних пріоритетів.

З розпадом Радянського Союзу втрачено державне керівництво південним сектором цієї системи. Регіональне господарство колишнього навігаційно-гідрографічного комплексу опинилося в руках численних організацій та установ. Негативні наслідки цього ми відчули відразу. Виходять з ладу гідрографічні судна, псується навігаційне обладнання, згасають маяки, іноземні судна не ризикують ходити біля узбережжя України вночі. Серйозних аварій із значною екологічною шкодою поки що не трапилося, але було б великою помилкою чекати на катастрофу лише для вжиття заходів з ліквідації її наслідків. Чорне море як вельми «делікатний» регіон — на межі можливостей самоочищення. Слід нагадати, що 475 тис. куб. км, або 87% його загального обсягу, займає зона сірководневого забруднення. Якщо додати до цього розливи нафти або схожі аварії, неважко буде уявити можливий стан Чорного моря та його узбережжя. Не хотілося б наврочити, але вкрай загрозливе становище з безпекою судноплавства може спричинити загибель чорноморської екосистеми. Особливо прискіпливо треба пильнувати ситуацію у разі транспортування танкерами азербайджанської нафти із терміналів Грузії.

Зрозуміло, що складний комплекс проблем, пов'язаних з безпекою судноплавства, можна розв'язати лише шляхом створення в Україні єдиної національної системи навігаційно-гідрографічного забезпечення безпеки мореплавства.

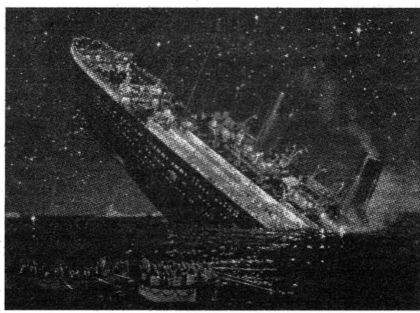

Структурно — це сукупність спеціалізованих установ, підприємств, організацій та їх підрозділів, призначених для створення сприятливих у навігаційно-гідрографічному плані умов функціонування морегосподарського комплексу та вирішення завдань щодо зміцнення обороноздатності України.

На національну систему навігаційно-гідрографічного забезпечення мореплавства у водах України доцільно покласти такі завдання, як гідрографічне вивчення океанів і морів, контроль глибин на морських судноплавних шляхах у водах України; забезпечення суден морськими навігаційними картами, відповідними інструктивними документами й посібниками з плавання і підтримка їх на сучасному рівні; обладнання морських районів плавання навігаційними засобами; поширення інформації про зміни навігаційної обстановки та режиму плавання в океанах і морях (навігаційні попередження, повідомлення мореплавцям тощо): навігаційно-гідрографічне забезпечення бойової і повсякденної діяльності ВМС України.

Окрім того, ця система забезпечуватиме співробітництво з міжнародними гідрографічними організаціями; підготовку та перепідготовку фахівців з питань навігаційно-гідрографічного забезпечення мореплавства.

Управління єдиною національною системою навігаційно-гідрографічного забезпечення мореплавства у водах України доцільно доручити Державній гідрографічній службі України.

Базовими структурними елементами тут мають стати Національне агентство морських досліджень і технологій та спеціалізовані підприємства, йому підпорядковані.

У складі Військово-Морських сил України було б доцільно залишити гідрографічну службу. Державна гідрографічна служба виконувала б в інтересах ВМС функції, які є спільними і для військового, і для цивільного судноплавс[тва], розробку нових з[асобів] штурманського обладнання, а також виконання мобілізаційних завдань.

Цілком логічно було б здійснити трансформацію структур за єдиною державною програмою створення системи і технологій навігаційного, картографічного і гідрографічного забезпечення мореплавства («Гідрографія»). Вона передбачає комплекс заходів, спрямованих на модернізацію, технічне переоснащення і підвищення ефективності діяльності єдиної національної системи навігаційно-гідрографічного забезпечення мореплавства. Зокрема, розробку навігаційн[и]х систем, технологій та приладів [дл]я навігаційно-гідрографічного забезпечення плавання транспортних, промислових, спеціальних та інших морських і річкових суден; створення системи навігаційного обладнання океанів, морів і внутрішніх водних шляхів України, а також забезпечення її функціонування.

Єдина національна система нав[ігаційно]-гідрографічного забезпечення мореплавства повинна утримуватися за рахунок держбюджетних асигнувань і за рахунок коштів, отриманих від виконання робіт і надання послуг на госпрозрахунковій основі.

Сьогодні вже очевидно, що створення єдиної системи навігаційно-гідрографічного забезпечення безпеки мореплавства відповідає нагальним потребам часу, адже дасть можливість розв'язати регіональні проблеми, пов'язані з охороною життя людини на морі, відкриє Україні шлях до інтеграції у світову систему безпеки мореплавства.

Олександр ЩИПЦОВ,
голова комісії з питань морської політики при Президентові України, контр-адмірал, професор.

А палац уже приходив у солодкі сни...

Реалії

ЯКУ оцінку своїм розумовим здібностям дає людина, котра потрапила на нехитрий гачок комбінатора, здогадатися не важко. Не є особливо оригінальними в цьому й особи, які вирішили скористатися послугами Івано-Франківського приватного підприємства «Скорпіон». Хіба що ступінь самокритичності у них вищий — пропорційно до розміру суми, що осіла в кишенях директора ПП Нечаєва, який нині відбув у невідомому напрямку.

«Скорпіон», згідно з договорами, укладеними впродовж 1994—1996 рр. з Головним управлінням Збройних сил Міністерства оборони та Північно-Західним управлінням Прикордонних військ України, мав проінвестувати будівництво в Івано-Франківську кількох житлових будинків. Під забудову було виділено територію колишньої військової частини. А сама ідея спорудження вказаного житла на початковому етапі була огорнута густою завісою «таємничості» з подальшою її легалізацією через турботи про безпритульних військовослужбовців, яким мала б відійти половина житлових площ. Решту отримувало приватне підприємство.

Хоча вже на стадії підготовки й мали б виникнути деякі запитання. Насамперед для яких «маневрів» потрібна військовослужбовцю квартира площею 200 — 400 квадратних метрів, які мало намір звести ПП? І чи не доцільніше за довгокілометрової черги на житло в гарнізоні забезпечити скромнішими апартаментами значно більшу кількість офіцерів! Чи замислювався над цим тодішній командувач 38-го армійського корпусу генерал-лейтенант А. Калашніков (нині перший заступник командувача військ Прикарпатського ВО), наполегливо сприяючи Нечаєву «застовбити» територію колишньої військової частини, сказати важко. Можливо, споглядаючи, як Нечаєв зводить йому котедж в уподобаному місцевими можновладцями мальовничому куточку поблизу обласного центру, і не мав часу про щось інше думати. Далися також взнаки, напевно, й клопоти А. Калашнікова під час вибивання земельної ділянки площею 800 кв. м для будівництва, знову ж собі, житлового будинку, якою «вирішила» поділитися ще одна військова частина, дислокована в обласному центрі. Хіба мало проблем у генерала...

Зрештою, військовослужбовці в цій афері особливо й не постраждали. З огляду на розміри хоромів, імпортне сантехнічне начиння, сауни й гаражі, які взявся зводити «Скорпіон», і найнаївніший офіцер не припустив би, що тут хоч щось йому «світить». Значно більше не поталанило з престижними спорудами особам, які не мають жодного стосунку до військової служби, але мають пухкі гаманці. Впродовж двох років Нечаєв примудрився укласти з ними цілу серію сумнівних договорів, зібравши з окремих авансом великі суми за обіцяні в майбутньому квартири, яких навіть не існувало у проекті. Деякі з недобудованих апартаментів було спродано по кілька разів різним покупцям. «Щасливими власниками» однієї з таких квартир стало аж п'ятеро довірливих покупців. За приблизними підрахунками, меткому «підприємцю» вдалося видурити в довірливих високопоставлених клієнтів в обмін на обіцянку в майбутньому квартиру суму, еквівалентну близько 1,5 мільйона доларів США. На 25 квартир було «оформлено» близько 50 договорів. При цьому чимало осіб не мають жодних документів, які підтверджували б сплату грошей «квартиродавцеві». Долари передавали в довірливій обстановці з рук у руки.

Директор ПП найближчим часом, видно, нічим не зможе зарадити своїм численним клієнтам у розподілі «комуналок», встановленні їх законних власників. Зачувши запах тюремної юшки, він просто накивав п'ятами. Пошуками його слідів зайнялися відповідні правоохоронні органи.

Нині обласним центром поповзли чутки, що на Прикарпаття прибула високоповажна комісія з військового відомства — чи то розбиратися, чи то рятувати А. Калашнікова, який, маючи вагому підтримку перших осіб з облдержадміністрації та не останніх чинів у Міністерстві оборони, з їх благословіння і заварив «благодійну будівельну акцію». Як складеться доля генерала та його «команди» — покаже час. Адже міністр оборони сьогодні інший.

Анатолій ЄРМАК,
народний депутат України.

Людина і зброя

ДИСКУСІЇ в Україні довкола питання щодо права громадян на володіння вогнепальною зброєю тривають уже не один рік. З одного боку, їх підживлюють процеси криміналізації суспільства, коли зростає кількість насильницьких злочинів з використанням вогнепальної зброї і громадяни просто не впевнені у своїй безпеці. З другого, демократизація суспільного життя, рух України до утвердження стандартів способу життя, прийнятого у розвинених країнах, примушує громадян ставити питання про розширення своїх прав, у тому числі на самозахист з використанням вогнепальної зброї.

Але це — хибний шлях. У багатьох країнах, у тому числі Америці, де носіння короткоствольної зброї (пістолетів і наганів) є традицією, ідуть тяжкі процеси до обмеження цього права, а в перспективі — і заборони його. В Європі прикладом цього є Англія, де констеблі несуть варту здебільшого без зброї.

Зрозуміло, наївно розв'язувати це питання з огляду на «моду» або чиїсь суб'єктивні побажання. Адже не слід перекладати на громадян усю відповідальність за власну безпеку — для цього й маємо правоохоронні органи. Кардинально змінити ситуацію може лише реальна спроможність правоохоронців захистити життя й здоров'я людей, а у суспільстві —створити безпечні умови.

Гіпотетична потреба володіння власною вогнепальною зброєю полягає у самозахисті під час замаху на життя чи майно громадянина. Для цього немає необхідності застосовувати такі засоби ураження, які надавали б можливість здійснювати самосуд. У зв'язку з цим право на володіння мисливською, пневматичною, газовою та холодною зброєю може цілком задовольнити потребу в самозахисті. Варто законодавчо закріпити право громадян лише на самозахист та необхідну оборону. Тобто є необхідність попрацювати моїм колегам над цією проблемою.

Чомусь у дискусіях на цю тему часто йдеться не про самозахист, а про різновиди вогнепальної зброї, котрі комусь хотілося б мати. Крім чисто кримінального інтересу, тут часто йдеться про своєрідне задоволення мати «справжній» пістолет і почуватися таким собі суперменом. Слід сказати, що такий підхід не тільки не виправданий, а й небезпечний. Він веде не до цивілізації, а до вестернізації суспільства. Намагання деяких сил кинути нас в умови Дикого Заходу призведе не до фарсу, а до трагедії, де кольт розв'язуватиме всі питання.

У цьому контексті варто згадати розмову з одним народним депутатом — генералом від міліції, який мене переконував, що треба зрівняти шанси нападника і жертви. Іншим його аргументом було: як можна не довіряти зброю колишньому військовому чи міліціонерові?! Проте кожен правоохоронець і військовий знають, що протистояти людині, котра націлила на тебе вогнепальну зброю, неможливо, навіть якщо ти й маєш свою зброю: її ще потрібно вихопити, зняти з запобіжника, звести. Тобто можливість самозахисту за допомогою вогнепальної зброї не завжди дає бажані результати, навіть коли є досвід користування нею. А що вже казати про лікаря, хлібороба або доярку? Ви скажете — їм це не потрібно. А як же рівні шанси?

По-перше, вогнепальна зброя — складний інструмент, що вимагає вмілого поводження. Факти ураження громадян (навіть працівників правоохоронних органів) внаслідок необережного поводження з вогнепальною зброєю все ще мають місце.

Згадаймо той випадок, про який сором'язливо замовчують кримські газети, коли командувач Чорноморським флотом Балтін на власній дачі прострелив м'яку частину свого тіла, яка, хай вибачають читачі, знаходиться нижче спини. Не знаю, що його спонукало до цього, можливо, він сильно турбувався про охорону цього місця, а також думав ним. Але висновок один — міркувати цей вельмишановний адмірал російського флоту став після цього гірше, тому його й замінили, тобто послали «пораненого в боях адмірала на підвищення до Росії. Так що, як бачите, мій дорогий колего депутате, довіряти охорону генеральських і адміральських ... треба спеціалістам.

По-друге, досконалого механізму підтвердження права на володіння вогнепальною зброєю, перевірки психічного здоров'я тощо немає і не може бути. У кожній країні (а в США — у кожному штаті) є свої особливості перевірки «дієздатності» кандидатів на отримання зброї, правил зберігання і застосування, що залежать від конкретної ситуації в кожній країні, від традицій і ментальності народу. Наскільки мені відомо, «мілітаристських» рис українців не фіксують жодні поважні дослідники, тобто наш національний характер не потребує зброї як засобу розв»язання конфліктів.

По-третє, важливий чинник за наших умов —«платоспроможність» громадян, котрі претендують на володіння вогнепальною зброєю. Необхідно купити і сам пістолет (вартість від кількасот до 1 тисячі доларів США), і сейф для його зберігання в домашніх умовах (ще кількасот доларів) з обов'язковою сигналізацією, і оплатити послуги фахівців, які мають навчити користуватися нею, тощо. Таким чином, вогнепальна зброя просто буде недоступна для тих верств населення (лікарів, доярок, хліборобів тощо), котрі найменш захищені від випадкових посягань на їхнє життя та майно. Тобто зброя, звичайно буде куплена, але за які гроші і ким? За гроші, вкрадені у населення України купкою ділків, бізнесменів та посадових осіб, що, використовуючи службове становище, недоліки законодавства, а в більшості випадків нехтуючи законами і підкупаючи до нестями зажерливу і продажну судову еліту, наживалися на власному народові. Для чого їм це? Напевне, щоб захистити себе від зголоднілих і вкрай зубожілих людей.

По-четверте, автоматична та напівавтоматична вогнепальна зброя — найбільш небезпечна для суспільства, і надання права громадянам на користування нею може негативно вплинути і на без того вже складну криміногенну ситуацію в Україні. Ця зброя обов'язково потраплятиме до рук кримінальних елементів внаслідок крадіжок, розбоїв з метою заволодіння нею, просто загублення, доступу до зброї інших членів сім'ї, спроб нелегальної торгівлі зброєю особами, яким офіційно доручено зберігати та продавати її. До речі, протягом лише 1996 року громадянами було загублено або викрадено 340 газових пістолетів.

Така сама доля спіткає і короткоствольну нарізну зброю, тобто пістолети і нагани всіх систем. Мало того, прийняття закону, що дозволить носіння цієї зброї, надасть можливість бандитам усіх мастей та звичайним кримінальним елементам просто узаконити володіння нею. Отже, знову в найневигіднішому становищі опиняється саме проста людина, про яку так «дбають» вищезгадані «доброзичливці»: вона не лише не отримає обіцяної безпеки, а й стане об'єктом нападу з метою заволодіння її зброєю.

По-п'яте, ця проблема має ще й політичний зріз. Враховуючи прозорість наших кордонів, Україна може стати нелегальним постачальником зброї для криміногенного елементу в рамках країн СНД, бо у більшості країн СНД громадяни такого права не мають.

Врешті, визнання права громадян на володіння і користування напівавтоматичною короткоствольною вогнепальною зброєю викличе необхідність зміни режиму застосування зброї працівниками правоохоронних органів, насамперед міліції, перегляду норм судочинства тощо.

До речі, сьогодні на руках у населення України тільки легально перебуває понад 707 тисяч одиниць мисливської зброї, а також майже 116 тисяч одиниць спеціальних засобів самозахисту (газових пістолетів та револьверів). Тобто сьогодні офіційно озброєно близько 1 мільйона громадян. Враховуючи те, що лише у 1996 році з незаконного обігу було вилучено понад 3 тисячі одиниць вогнепальної зброї, про справжні масштаби «озброєння» населення неважко здогадатися. Між іншим, тут ще не згадується зброя, котра знаходиться у користуванні працівників правоохоронних органів та військовослужбовців. Тому говорити, що зброї у нас «не вистачає», немає підстав.

Дехто посилається у цьому питанні на досвід західних держав. Справді, у багатьох країнах Заходу громадяни мають право користуватися вогнепальною короткоствольною зброєю. Водночас вільної торгівлі такою зброєю немає ніде. Я теж за те, щоб громадяни України були захищені державою і мали можливість захищатися самі. Втім, враховуючи морально-психологічний стан у країні, вважаю надання права на продаж населенню короткоствольної зброї (пістолетів та револьверів) недоцільним.

До речі, таку думку поділяє і населення. Опитування громадськості з цього питання показало, що люди в більшості областей України (крім Івано-Франківської та Львівської), а також більшість працівників ВВС на місцях висловилися проти надання права власності громадянам на короткоствольну вогнепальну зброю.

Але все-таки продовжують лунати палкі промови про «спасіння населення України» шляхом розпродажу йому зброї. Ніби в разі прийняття цього закону населення розбагатіє, бо з'явиться більше хліба і сала. Як учив один філософ із кримінально-фінансових структур, треба поставити питання — хто вони, ці промовці, кому це вигідно, і тоді буде ясно, хто отримає «бабки». Хоч як це не дивно, але більше за всіх про це турбуються або відставні генерали від МВС, або ті, хто збирається на заслужений відпочинок. Що це? Невже вони не розуміють (чи хочуть «підставити») своїх колег — оперативників, дільничних, слідчих, котрим ще служити, як «мідним казанкам»? У тім то й річ, що прекрасно розуміють, але своя сорочка, як кажуть ...

Та й власні прибутки... Ви уявляєте, що станеться, якщо буде прийнято Верховною Радою закон про дозвіл на вищеназваний мотлох? І це на фоні того, що у більшості країн світу спостерігається тенденція до обмеження цього права. Тут ясно, що є два інтереси. Перший (як завжди, для України біда): на наш ринок хочуть зіпхнути вогнепальний мотлох зі всього світу. І за це виробники (і з країн СНД, і з країн Європи, Азії та Америки) готові «відвалити» нашим «благодійникам» кругленьку суму. Другий аспект цього питання — матеріальна зацікавленість самих пропагандистів цієї ідеї: не секрет, що, перебуваючи і сьогодні на державній службі, деякі з них (а це підвладно тільки вельможам із правоохоронної еліти) мають власні магазинчики, котрі торгують зброєю. Ось чому стара гвардія кинулась на захист цих ідей.

Внаслідок цієї роботи в Україні почнеться «беспредел» і правовий, і моральний. І як завжди, Україну закидають різним мотлохом, як свого часу снікерсами і тампаксами.

Отже, слідкуйте за пресою, телебаченням, і ви пізнаєте своїх «героїв» а, можливо, порадієте за них, якщо вас тішать гаманці, набиті грішми за ваш рахунок і вашої крові.

До речі, на сьогодні до Верховної Ради України подано три проекти законів щодо надання громадянам права на володіння короткоствольною вогнепальною зброєю. Незалежно від намірів їхніх авторів, законодавцям найкраще зупинитися на рішеннях, які б закріпили монополію держави на володіння цими видами зброї.

Володимир ШЕВЧЕНКО,
член Комісії Верховної Ради України з питань оборони та державної безпеки.

Субсидії як «планова міна»

АНАЛІЗУЮЧИ хід обговорення бюджету України на 1997 рік, бачу, що поза увагою фахівців, преси та професіональних політиків залишається комплекс проблем місцевих бюджетів, пов'язаних з виплатою житлових субсидій. На мою думку, заборгованість місцевих органів житловому господарству з виплати житлових субсидій викликала значне зростання соціальної напруги в районі. В той же час складається враження, що в урядових колах далеко не повною мірою розуміють нинішню ситуацію та її загострення в недалекому майбутньому.

Фахівцям відомо, що основні показники місцевих бюджетів на 1996 рік у частині видатків на субсидії розроблялися без наукового обгрунтування, без будь-якого економічного аналізу та прогнозування. Міністерство фінансів довело до регіонів України контрольні показники субсидій, виходячи з фактичних витрат у 1995 році. У свою чергу, Київське міське фінансове управління рознаряджує районам контрольні розміри коштів для житлово-комунальних субсидій малозабезпеченим сім'ям. Про обгрунтованість таких підходів можна судити з того факту, що для Мінського району м. Києва (з урахуванням змін у бюджеті протягом 1996 року) субсидії малозабезпеченим громадянам на оплату житлово-комунальних послуг визначено в сумі 0,9 млн. грн., а фактично житлову субсидію за 11 місяців 1996 року оформило більш як 25 тисяч сімей (із 104 тисяч сімей, що проживають у районі) на суму 8,9 млн. грн. Виникла заборгованість житловим організаціям у 8 млн. грн. Відсутність коштів особливо вплинула на діяльність житлово-будівельних кооперативів і житлових управлінь відомчого житла.

Реально житлово-експлуатаційні організації неспроможні зробити ремонт будинків, підготуватися до зими, платити за енергоносії, воду, каналізацію, виплачувати заробітну плату працівникам і т. п. Обслуговуючі організації звертаються з позовами на них в арбітражні суди.

На мою думку, Міністерство фінансів України не зробило наукового обгрунтування обсягів субсидій для місцевих бюджетів. У першу чергу не було враховано, що в 1995 році не всі сім'ї, які мали право на субсидії, зверталися по них. Велика кількість людей працювала у «тіньовій» економіці, офіційно не отримуючи доходів, тобто не мала права на отримання субсидій. Потрібен був певний час, щоб вони зареєструвалися в центрах зайнятості як такі, що шукають роботу, або влаштувалися на роботу. В 1996 році не тільки значно підвищувалися тарифи на житлово-комунальні послуги, але й змінився настрій людей: брати субсидії стали і ще недавно середньозабезпечені верстви населення.

Судячи з усього, технологія встановлення Мінфіном України контрольних показників субсидій по регіонах на 1997 рік не змінюється: за фактичними витратами 1996 року. Знову не враховано, що внаслідок підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги зросте кількість сімей, які звернуться по субсидії. Таким чином, зростання заборгованості, а отже і труднощів житлово-комунального господарства, «планується».

Для вирішення цього питання необхідно:

1. Визначити видатки на субсидії з житлово-комунальних послуг, використовуючи методи економічного аналізу та прогнозування, враховуючи підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги, інфляцію, рівень доходів населення і, відповідно, зростання кількості сімей, яким належить допомога.

2. Передбачити в державному бюджеті на 1997 рік видатки на погашення фактичної заборгованості місцевих бюджетів житлово-комунальному господарству за нарахованими в 1996 році субсидіями.

Юрій КУГАТКІН,
заступник голови Мінської райдержадміністрації м. Києва.

Чи відбудеться піднесення в 1997 році?

Точка зору

*ЗАКІНЧИВСЯ другий рік «нового економічного курсу», оголошеного і розпочатого в останній третині 1994 року. Головний актив уряду (в широкому значенні) — зменшення темпів інфляції, залучення іноземних позичок і паралельно приватних інвестицій, здійснення грошової реформи. Відбулися й інші процеси адаптації до нових умов. Проте виробництво, як і раніше, перебуває в тяжкому стані, багато галузей занепадає, основна частина населення зубожіла, фундаментальні соціальні гарантії (охорона здоров'я, освіта) залишені напризволяще, економіка дедалі більше набуває тіньових і напівкримінальних рис. Особливо цинічно проявляються негативні сторони економічної політики, штучність її успіхів у багатомісячних затримках заробітної плати та соціальних виплат і так зл
иденному населенню. Це стало основним засобом досягнення макроекономічної стабілізації.*

ПРОТЕ КОЛИ Б реформи й справді мали позитивне сальдо, то вже рік тому це позначилось би на поліпшенні стану виробництва. Розробляючи плани й бюджет на наступний рік, уряд щораз обіцяє завершення спаду і перехід до піднесення. Ці обіцянки з року в рік не виконувалися, бо не ґрунтувалися на реальній стратегії. Нарешті, уряд запропонував пакет заходів з реформування податкової системи, реалізація якого нібито могла дати ефект зростання. Не заглиблюватимемося в деталі пакета, тим паче, що його поки що не ухвалила Верховна Рада. Треба дати відповідь на головне питання: чи здатний в принципі такий пакет стимулювати злам в динаміці виробництва? І що для цього потрібно?

Головна проблема, яку треба розв'язати, щоб маховик виробництва зрушив з місця, — відновити оборотні засоби підприємств, які застрягли у неплатежах і нереалізованій продукції, а також створити деяку незв'язану масу грошей для пожвавлення інвестиційних процесів. Крім того, треба відновити платоспроможний попит, без якого паралізований ринок, а отже й виробництво. Криза набрала форми грошової, а саме: гострої нестачі платіжних коштів.

Невчасна різка лібералізація 1994 року спричинила хвилю цін, яка остаточно знецінила оборотні кошти підприємств, вже підірвані гіперінфляцією 1993 року. До осені 1994-го виробництво ще «дихало», намагалося встати. Після другого удару зашморг неплатежів затягнувся намертво. Спроби уряду розв'язати проблему неплатежів як локальну були заздалегідь приречені. Жорсткі заходи НБУ щодо обмеження грошової маси ускладнили болючий дефіцит платіжних засобів у населення та в підприємств. Водночас погіршувалося становище з кредитуванням підприємств. Хоча відсоткові ставки у зв'язку зі зменшенням інфляції знизили, зокрема, через те, що резерви банків було перекинуто на купівлю державних облігацій. Фінансування бюджетного дефіциту здійснювалося за рахунок кредитних ресурсів комерційних банків і зменшення кредитування народного господарства. У листопаді 1996 року залишок кредитів комерційних банків у відсотках до валового внутрішнього продукту (ВВП) не лише не збільшувався, а навіть дещо зменшився (з 5,7 до 5,6 %).

У кінцевому підсумку, плоди економічної політики за два роки, що минули, поки що більше негативні, ніж позитивні.

Інфляцію не подолано. Вона деформована жорсткими монетарними обмеженнями і переродилася у заплутану низку прострочених заборгованостей: між підприємствами, підприємства — бюджету і банкам, бюджет — бюджетним організаціям і на соціальні виплати, сумарну зарплату. Вже **кожний обиватель збагнув монетаристську «мудрість»: коли не сплачувати нікому зарплату, то підвищення цін не буде.** Але це не розв'язання проблеми, бо переривається економічний кругообіг, згортається ринок і зупиняється виробництво. Демонетаризація економіки, відсутність грошей для забезпечення господарського обороту — ось результат однобокої політики обмеження грошової маси. Якщо на початок 1995 року грошова маса (агрегат М1) становила більш як 63% ВВП, то наприкінці року — лише 20%. У 1996 році це співвідношення зменшилося до 9%. Якщо до індексу інфляцій долучити суму заборгованостей (у відсотках до грошової маси), то ми отримаємо сумарну інфляційну деформацію. Вона значно більша за показник, яким уряд звітує перед МВФ. Попередні розрахунки за 1996 рік дають цифру близько 68% (замість 38% офіційної цінової інфляції!). Заборгованість бюджету (зокрема бюджетним організаціям і пенсійному фонду) штучно зменшила показник дефіциту бюджету, уявним зниженням якого незаслужено пишається уряд. Коли б усе було сплачено як слід, то до бюджетного дефіциту треба додати ще 14 млрд. гривень. Це означає, **що реальний дефіцит становить близько 25 % до ВВП! З цього видно, що макроекономічні успіхи в стабілізації ґрунтуються на підтасовці, і, на жаль, не суто паперовій, а по-живому.**

ТЕМП інфляції і бюджетний дефіцит збиті ціною виробництв, що простоюють, масового, офіційно нереєстрованого безробіття та залишенням значної частини населення без засобів для існування. Звичайно, дехто з людей живе за рахунок необліковуваних доходів, більшість — за рахунок земельних ділянок і родинних зв'язків із селом. Проте багато голодують, вмирають, вдаються до самогубства. Населення України зменшилося проти 1990 року майже на мільйон чоловік.

Країна тримається за рахунок роздування тіньової, у тому числі кримінальної, економіки, витривалості і терпіння народу, вливання іноземних кредитів (куди вони зникають — інше питання, малоприємне для уряду).

Нарешті уряд розпочав думати, як розв'язати проблеми по суті. Запропонував податкову реформу і пообіцяв, що вона забезпечить піднесення виробництва. Проект уряду передбачає сумарне зменшення податкового пресу в 1997 році приблизно на 7 млрд. гривень. Водночас висунуто проект розосередження термінів виплати боргів бюджету (яких нині набралося понад 2 млрд. грн.). Чи можуть дати ці кроки імпульс до піднесення?

Для того, щоб припинився спад і почалося піднесення, треба ліквідувати хвіст заборгованостей, який складається з таких головних компонентів (в млрд. грн.):

кредиторська заборгованість підприємств (у дефіциті коштів підприємств і заборгованість із зарплати) — 59,2;

заборгованість бюджета — 14, у тому числі із зарплати і соціальних виплат — 3;

заборгованість підприємств — 2.

Разом треба погасити — 78,2.

Потреба в додаткових коштах, звичайно, не дорівнює всій цій сумі. Ланцюг кредиторської заборгованості підприємств погаситься сумою, яка враховуватиме мультиплікаційний коефіцієнт. Поки що для спрощення приймемо його за два. Отже для погашення потрібна половина з 59,2 млрд. гривень, тобто 29,6 млрд. гривень. Уряд має намір погасити борги бюджету із зарплати і соціальних виплат в сумі 3 млрд. гривень, решту реструктурувати, як і податкові борги бюджету. Тому для зняття боргового «хвоста» в 1997 році треба близько 29,6 + 2 = 32,6 млрд. гривень. А платникам податків милостиво дарують лише 7 млрд. гривень. — у 4,5 раза менше.

Ще негаразд: у проекті передбачено звільнити підприємства від платежів до Пенсійного і Чорнобильського фондів. Тож з яких джерел їх формувати — залишилося таємницею. У будь-якому разі її розгадка приведе до істотного зменшення обіцяних 7 млрд. гривень.

Треба також врахувати, що в 1997 році триватиме спад ВВП, тож базу податків завищено і зазначеної суми просто фізично не буде. Крім того, проектована економія, якщо вона відбудеться, має утворюватися протягом року, а не з 1 січня. Підприємства цього блага практично не відчують. А кожний їх рух шляхом виробництва й реалізації вимагатиме оборотних коштів, і борги ростимуть швидше, ніж актуалізується обіцяна економія від скорочення податків. Яке вже там піднесення!

Нічого не робиться для реанімації внутрішнього ринку. Купівельна спроможність населення вкрай низька. Коли на початку 1994 року із середньої зарплати можна було сплатити 1,8, а влітку — 2 набори продуктів і послуг, які становлять «межу малозабезпеченості», то 1996 року — тільки 1,4. За цих умов 19 % зростання заробітної плати фактично не виплачено. Реальний роздрібний товарооборот за січень—листопад 1996 року зменшився порівняно з тим самим періодом 1995 року на 11,8 %. А в ньому, за деякими даними, частка вітчизняних товарів становить лише 8 % (за іншими даними — 20%). Виробництво заблоковано і з цього боку. Більш-менш на плаву тримаються підприємства, які мають вихід на експорт. Експорт уже перевищив половину ВВП, а це ненормально. Верховна Рада намагається розширити ринок шляхом індексації і підвищення мінімального рівня заробітної плати і пенсій. Але уряд у відповідь маніпулює загрозою зростання інфляції. При цьому нехтується ймовірність зустрічної антиінфляційної хвилі від пожвавлення виробництва і товарообігу.

ВИСНОВОК зрозумілий давно. Вперте стояння на одній обмежувальній грошовій політиці калічить економіку і не дає прорости передумовам пожвавлення. Щоб перейти до піднесення, треба змінити стратегію. Зміна механізму і полегшення оподаткування — лише деякі з елементів. Його варто доповнити цілеспрямованим стимулюванням можливих паростків зростання. І податковими, і фінансовими ін'єкціями. Нерозумно вимагати ліквідації всіх податкових пільг. Звичайно, це необхідно зробити по «блатних» фондах і підприємствах. Але податкові і кредитні пільги для експортерів, для прямих інвестицій виробництв, спроможних швидко збільшити реалізацію і завоювати позиції на міжнародних ринках, необхідні. Є також сенс робити цільові фінансово-кредитні ін'єкції в перспективне виробництво. Треба активно створювати осередки пожвавлення.

У державі є вільні грошові заощадження, тобто база для пожвавлення не тільки тіньової економіки. Про це, зокрема, свідчить купівля населенням іноземної валюти, лише за вісім місяців 1996 р. — на 1,5 млрд. дол. С. Кораблін звернув увагу на те, що це в 1,45 раза більше за бюджетний дефіцит, в 7,9 раза— за суму кредитів, які надаються комерційними банками суб'єктам господарювання тощо («Финансовая Украина», 17.12.1996 р., стор. 19). Адже існує готова розгалужена мережа Ощадбанку. Ось що треба організувати. Замість того, щоб підганяти цифри під завдання МВФ.

У програмі діяльності Кабінету міністрів міститься перелік заходів з розвитку та піднесення ряду виробництв і комплексів, розв'язання гострих виробничих і організаційних проблем. Це — основа для вибору пріоритетів та організації осередків пожвавлення. Тільки треба цей розділ підкріпити фінансово-кредитними заходами, навіть ціною виходу за бюджетні обмеження. З таким розрахунком, щоб віддача від реалізації проектів протидіяла інфляції. Таких проектів чимало, з ними треба працювати, їх треба здійснювати.

Поява заощаджень у частини населення, про що свідчать приріст депозитних вкладів і вже згадані обсяги купівлі валюти — одна з важливих передумов пожвавлення економіки. Утворюються ці заощадження в тіньовому секторі. З іншого боку, виникають нові точки прикладання капіталів інноваційного характеру. Мистецтво макроекономічного регулювання у фазі кризи полягає в тому, щоб створити умови для зустрічного руху, каналізування заощаджень, збільшення маси і доступності кредитів. Саме це — шлях до виходу з кризи. Уряд і НБУ чинять навпаки: вичавлюють гроші з господарств, ліквідуючи хворобу разом з хворим.

Без зміни стратегії в 1997 році триватиме спад. Передумови піднесення (заощадження, можливості експорту, надходження коштів ззовні, поки що стабільна валюта) не будуть реалізовані. Після 10% спаду не може одразу початися піднесення. Через необережну митно-тарифну політику погіршується становище України на ринках Росії. Триватиме зростання неплатежів. Купівельна спроможність заможного населення дедалі частіше буде орієнтуватися на імпортні товари, а тих, хто живе на зарплату і пенсію, — знижуватиметься. Доходи бюджету також скоротяться, а бюджетний дефіцит і сумарна інфляція збільшаться. Тому треба переходити від ритуальних пританцьовувань навколо формальних макроекономічних показників до активного структурного і стимулюючого піднесення політики, яка вміщала б у себе і співчуття до трудящих людей. Тим паче, що деякі напрацювання в цьому напрямі уряд уже має.

Віктор НАЙДЬОНОВ,
доктор економічних наук, професор.

Київ.

Ліцитатор поставив три крапки

За підрахунками фінансистів, сьогодні поза банками перебуває 3,5 мільярда гривень (близько 1,7 млрд. доларів США). Найефективніший спосіб повернути їх на службу державі у вигляді інвестицій полягає, хоч як парадоксально, у приватизації. І зокрема — об'єктів комунального майна.

Про це свідчить більш як трирічний досвід роботи в Україні фахівців з Міжнародної фінансової корпорації (МФК), які успішно втілюють у життя пілотний проект малої приватизації. В офісі МФК у Києві, котрий одночасно є центром аукціонної торгівлі, дещо спантеличує відсутність іноземців: попри фінансову підтримку США, тут працюють українські консультанти. Моя співрозмовниця Валентина Легка в минулому — мер міста Токмак, а нині — заступник керівника проекту «Мала приватизація в Україні». На її пам'яті більш як чотири сотні аукціонів у різних містах України, в тому числі перший львівський, коли переваги конкурентних методів приватизації стали очевидні всім. Проте аукціонний поїзд упродовж цього часу то гальмував через суперечності законодавчої бази, а то й зовсім зупинявся через консерватизм

місцевої влади або протидію трудових колективів приватизаційному рухові. Висока вартість землі під об'єктами приватизації і заборона іноземцям купувати землю спричинили свого часу ситуацію, коли вітчизняних підприємців відлякували навіть стартові ціни. Відтепер, за пропозицією МФК, об'єкти комунального майна продаються без урахування вартості землі. Прислухалися до експертів МФК і місцеві органи влади, бо 80 відсотків коштів, виручених від аукціонної торгівлі, вже не йде бозна-куди, а здебільшого — на зримі проекти соціальної сфери: спорудження житла, утримання дитячих дошкільних закладів, газифікацію тощо. Побоювання деяких чиновників, що низькі стартові ціни зменшать виручку, виявилися безпідставними — ринок у цьому переконав, бо стартові ціни зростали на окремих аукціонах у 50-60 разів.

Зізнаюся, що відтоді, як у грудні минулого року Фонд державного майна України сповістив про формальне закінчення малої приватизації, я гадав, що МФК почне згортати свою роботу. Проте помилився: застав Валентину Легку і її колег за підготовкою аукціону в Києві 28 січня. Виходить, що молоток ліцитатора торік поставив три крапки. Пропозиція нинішнього року не залишає в цьому ніяких сумнівів: літній кінотеатр у селищі Осокорки, два чудових приміщення в центрі міста, два магазини, кафе... Втім, подробиці і ваші заявки, які приймаються до 24 січня, за адресою: Київ, вул. Богомольця, 4.

На знімку: найдорожчий об'єкт, який було продано на останньому аукціоні в Києві минулого року (стартова ціна була перевищена у 64 рази).

Сергій ВЛАД.

Під опікою сільради

Провінція

ДВА РОКИ тому Заставнівський районний відділ освіти виніс жорсткий вирок: початкова школа в селі Митків закривається, бо в цьому населеному пункті бракує... потенційних школярів. Малюки, що все-таки з'являтимуться на світ Божий, значилося у приписі, здобуватимуть знання в сусідньому селі Брідок.

Керівництво райвно вирішило, що утримувати педагога заради восьми дітей — це все одно що пускати державні кошти на вітер. Однак з таким висновком не погоджувалася Митківська сільрада в особі її голови Галини Пацаранюк. Жінка мала свій аргумент —демографічна ситуація в селі сьогодні невтішна, але ж у майбутньому вона може змінитися на краще. Отож чи варто ліквідовувати заклад? Та це на чиновників від освіти не вплинуло. І лише після того, як голова сільвиконкому пообіцяла, що візьме на себе частку витрат на утримання школи, райвно пом'якшало.

Сільрада слова дотримала. Першого вересня діти увійшли в належно відремонтовані класи, сіли за парти, що сяяли свіжою фарбою. З бюджету на це не витратили жодного карбованця, бо в ньому нині порожньо. Галина Пацаранюк, продемонструвавши хист умілого організатора, залучила до цієї справи батьківський актив.

Сільрада підшукала для школи прибиральницю, якій платить зарплату з власного бюджету. Тепер Галина Пацаранюк міркує над тим, де взяти гроші ще й для утримання пічника. Про дрова й вугілля на зиму сільвиконком подбав ще влітку.

Щоправда, голові сільради не вдалося організувати гарячі обіди для дітей. Стало в позу керівництво місцевої селянської спілки «Дністер»: нема, мовляв, чим возити продукти з сусіднього села.

—Але ми й тут знайшли рятівний вихід, — сказала Галина Пацаранюк. — Звернулися до батьків і попросили, щоб вони по черзі приносили до школи молоко. Тепер після першої перерви кожному учневі перепадає кухоль теплого цілющого напою.

Нині в Митківській початковій школі навчаються восьмеро малюків — четверо першокласників і стільки ж четвертокласників. Працює з ними досвідчений педагог Марія Червінко. Задоволені нею і батьки, і самі діти. Віднедавна в педагога додалося клопотів — навчальна програма поповнилася кількома новими предметами, зокрема валеологією та методикою оптимального читання. А тут ще й батьки попросили запровадити в початковій школі викладання іноземної мови.

Райвно, помітивши, що школа живе повнокровно, почало відряджати сюди своїх методистів, допомагати впроваджувати педагогічні новинки. До першого вересня юні митківці одержали від нього чудовий подарунок — повний набір підручників та іншої літератури.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Озброєні скальпелем

Медицина

ВЕЛИКУ партію медичного обладнання одержав опіковий центр Донецького обласного лікувально-клінічного об'єднання. Тепер хворі, а їх тут щороку приймають більш як 4 тисячі чоловік, матимуть допомогу європейського рівня.

Згаданий центр опинився в центрі державної уваги на початку літа, коли сюди після підземного вибуху на шахті імені Засядька було доставлено 6 гірників. Тоді голова урядової комісії перший віце-прем'єр-міністр Василь Дурдинець і голова Держкомохоронпраці Станіслав Ткачук пообіцяли допомогти з оснащенням закладу, пацієнтами якого є постраждалі на виробництві шахтарі, металурги, хіміки.

На кошти, надані з відрахувань на охорону праці, придбано ліжка «Кдінітрон», апарат для плазмоцитоферезу, «штучна нирка», пересувний рентген-апарат, біохімічну та дезінтоксикаційну лабораторії сучасний інструментарій. Від Міністерства охорони здоров'я надійшли необхідні ліки на суму 2 мільярди карбованців.

— Хочу подякувати урядові від усіх наших медиків і пацієнтів, — сказав генеральний директор об'єднання, професор Володимир Гусак. — Завдяки новому обладнанню ми відкрили спеціальні реанімаційні відділення в опіковому центрі, де надаємо найкваліфікованішу допомогу постраждалим. Тепер ми озброєні у разі будь-яких несподіванок, яких у нашому індустріальному краї, на жаль, вистачає.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

«Как прекрасен этот мир, посмотри...»

П'ЯТИРІЧНИЙ Мишко не міг дивитися улюблену «Маріанну», він її слухав... Вилікувати дитину від катаракти обох очей погодилися в дитячому відділенні Центру мікрохірургії ока. Через кілька днів після операції Мишко зник з палати. «Та він без мене нікуди!» —хвилювалася мама. Знайшли Михайлика біля телевізора у вестибюлі клініки, де він жадібно дивився на багатих, які завжди плачуть...

Дитяче відділення Київської міської лікарні Центру мікрохірургії ока очолює кандидат медичних наук, головний окуліст Києва Олена ЛЄПІХОВА.

— Ми здійснюємо і нескладні операції у разі вродженої патології слізних шляхів у немовлят, і найскладніші реконструктивні операції з пересадженням райдужки, рогівки, кришталика, — розповідає Олена Петрівна. —До нас приїздять з усієї України, і щотижня ми оперуємо близько 30 дітей.

Столичні фахівці роблять практично всі операції, за винятком хірургічних втручань при пухлинах. Цю проблему вирішують в Одеському НДІ імені В. Філатова.

Цілковита або часткова втрата зору, сильна косоокість, короткозорість, що прогресує, — це трагедія для дорослого, а тим більше для дитини.

За вчасного звернення до лікаря операції можна уникнути, застерігає Олена Лєпіхова.

Дитяче відділення Київської міської лікарні має сучасне обладнання. Крім того, у відділенні використовують сучасні засоби знеболювання, практично не шкідливі для здоров'я.

Сюди можна звернутися в будь-яку годину дня і ночі: вам нададуть невідкладну допомогу, а за потреби —прооперують.

Яна СТАДІЛЬНА.

Київ.

Місцевий масштаб

Зберегло лікарню КСП

Дільничну лікарню у найвіддаленішому від райцентру селіОпельнастому (Олександрійського району) збережено завдяки добрій волі правління колективного сільськогосподарського підприємства імені Шевченка. Через кризу і нестачу коштів на його утримання заклад було вирішено закрити. Зваживши всі «за» і «проти», керівництво КСП взяло дільничну лікарню на повне власне утримання.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Гарний дарунок

одержали студенти й викладачі Рівненського інституту слов'янознавства від Фундації допомоги навчальним закладам з польського міста Любліна.

Польські друзі надіслали до Рівного бібліотеку із майже 400 книг — з мовознавства, історії, міжнародних відносин, політології, а також словники й довідники. Між рівненським вузом і люблінською Фундацією підписано угоду про співпрацю.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Подали руку допомоги

На Волині мешкають більш як 60 тисяч інвалідів різних категорій. Серед них — чимало дітей. Розпорядженням голови облдержадміністрації Бориса Климчука розроблено систему заходів з надання їм соціально-побутової допомоги. На такі програми з благодійного фонду соціальної підтримки населення виділено 21 тисячу гривень. 9 тисяч гривень для придбання і вручення малозабезпеченим інвалідам продуктових наборів надійшло з позабюджетного фонду обладні. Обласна організація УТОС одержала 3 тисячі гривень для матеріальної допомоги інвалідам по зору. Посильну матеріальну та соціально-побутову допомогу знедоленим надали релігійні громади, громадські організації, товариства та комерційні структури.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Рівненська паляниця — найсмачніша...

кажуть мешканці обласного центру та його гості, яким доводилося скуштувати виробів першого хлібозаводу. Та й хліб «Дарницький» не гірший — він містить 50 відсотків житнього борошна і зберігає свіжість кілька днів. До вподоби покупцям калачі, батони, різноманітні булочки, бублики, що їх тут випікають. Всього Рівненський хлібозавод № 1 випускає близько 20 видів хлібовиробів.

На фото: змінний майстер хлібозаводу Світлана Головацька із рівненською паляницею.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ-Укрінформ).

Статистика

Чоловіки гинуть не від кохання

Від чого помирають наші співгромадяни? — відповісти на це запитання намагалися спеціалісти Харківського обласного статистичного управління.

Торік на Харківщині померло понад 51 тисячу чоловік. Майже половина з них — через хвороби системи кровообігу. Близько 12 відсотків — від ракових захворювань, стільки ж — від нещасних випадків, отруєнь і травм.

Смертність чоловіків у працездатному віці у 4,5 раза перевищує смертність жінок. Серед основних її причин — нещасні випадки, отруєння, травми. Чверть чоловіків гине від убивств і самогубств. Кожний четвертий — від отруєння алкоголем.

Торік в області від убивств і самогубств загинуло півтори тисячі чоловік, що майже вдвічі більше, ніж «благополучного» 1990 року. І якщо жінки накладають на себе руки здебільшого в непрацездатному віці, то «сильна стать» зводить рахунки з життям у розквіті сил — 30—50 років.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Ялта — курорт стратегічного значення

Спеціальна робоча група, яка складається з представників Міністерства економіки, Міністерства фінансів та МВС вивчить у Ялті в найближчий час можливості додаткового фінансування місцевого бюджету за рахунок курортної діяльності.

Таке рішення прийнято на оперативній нараді в Кабінеті міністрів під головуванням першого віце-прем'єра Василя Дурдинця, на якій обговорювалося виконання доручення Президента країни щодо соціально-економічного розвитку курортної зони Ялти. У її роботі брали участь представники уряду Криму, керівники Ялтинської міськради.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у прес-службі уряду, В. Дурдинець доручив відповідним міністерствам та відомствам, Ялтинській міськраді подати до 1 лютого комплексну програму соціально-економічного розвитку великої Ялти, передбачивши конкретні джерела фінансування з бюджетів різного рівня.

Ялта була, є і буде для України загальнодержавним курортом стратегічного значення, підкреслив перший віце-прем'єр.

У льодовому полоні

Міські краєвиди

НЕ МИНАЄ в Миколаєві жодного морозяного дня, щоб до травматологічного відділення лікарні швидкої медичної допомоги не доставляли кількох постраждалих на міських вулицях, — той ногу зламав, той — руку, у того —струс мозку... А все через недбалість комунальних служб, для яких зима щороку приходить несподівано.

Навіть у самому центрі міста — на вулицях Радянській, Пушкінській, Московській, Шевченка — і чорт, як мовиться, ногу зламає, що вже казати про простого смертного.

Випало одного разу спостерігати, як кмітливий бізнесмен власноруч посипав сіллю дід біля свого кіоску — щоб погодні умови не відлякували потенційних покупців. А що ж комунальні служби?

По вулиці Адміральській, між будинками облдержадміністрації та міськвиконкому, снігові замети прибрали лише після різдвяних свят. Тоді ж почали притрушувати піском вкриті льодом тротуари. Якийсь дідусь з ціпком попрохав мене перевести його через вулицю, що нагадувала льодовий каток, кинувши спересердя:

— Коли вони в себе під носом кілька тижнів отаке терпіли, то в нас на Слободській порядку ніколи не дочекатися...

У снігово-льодовому панцирі— більшість вулиць Миколаєва. Тож «батьків міста» незлим тихим словом згадують не тільки пішоходи, а й водії. На проїжджій частині всюди глибокі вибоїни, в яких, за висловом одного з водіїв, можна й колеса залишити. Трапиться гірка — автомобілі буксують, їх розвертає упоперек дороги, пасажири не так довго їдуть, як штовхають машину. Почастішали зіткнення транспортних засобів.

На одній з головних магістралей міста — проспекті Леніна — сніг із проїжджої частини прибрали, проте не вивезли, а згорнули на... тротуари обабіч дороги. Забувши при цьому прорити у штучних снігових заметах тунелі для пішоходів. Отож, людям доводиться долати метрові й вищі завали, щоб дістатися власного будинку.

Через негоду в Миколаєві не скрізь вивозять сміття —спеціалізовані автомобілі КАТП-1428 не можуть здолати снігових завалів. Розчистити під"їзні шляхи до власних будинків могли б їх мешканці, проте такої ідеї, на жаль, їм ніхто не підкинув.

Стомлені святковими сюрпризами зими, мешканці Миколаєва сподіваються тільки на весну — здається, вона єдина здатна вивільнити місто з льодової облоги. Нинішня відлига лише тимчасово розв"язала проблему.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

Базарний день на 20.01.97	Ціни на основні продукти харчування на ринках України						
	Яловичина	Свинина	Яйця (десяток)	Сметана	Олія	Сало	Картопля
Запоріжжя	2.50—4.50	3.5—7.00	2.20—2.50	3.00-5.00	1.50	3.50—4.50	0.40—0.70
Кіровоград	3.00—3.50	3.50—5.00	2.00—2.20	3.50—4.00	1.80—2.00	1.50—2.00	0.50—0.70
Київ (Лук'янівський ринок)	4.50	5.00	2.40	3.00—3.50	2.00	2.83	0.50—0.60

Чоловікам личить краватка, а жінкам — косметика

ДО 1 КВІТНЯ цього року в Україні передбачається завершити перший етап процесингу на базі найбільшої платіжної системи в світі, власником якої є Асоціація VISA-INTERNATIONAL, а співвласниками — вже вісім українських банків. Зокрема Укрінбанк, який наприкінці минулого тижня репрезентував кредитні картки VISA-UKRINBANK.

Віце-президент асоціації Мартін Бейт не втримався від компліменту керівництву Укрінбанку за високий професіоналізм і наполегливість у реалізації чергового проекту з розвитку безготівкових розрахунків світового рівня.

Ще б пак! Кредитні картки VISA-CLASSIC, BUSINESS і GOLD-UKRINBANK — це не лише право брати у борг, а й можливість користуватися товарами і послугами більш як 14 мільйонів торговців світу. А якщо потрібна готівка —достатньо скористатися будь-яким з трьохсот тисяч банкоматів у 105 країнах світу, причому за курсом привабливішим, ніж на ринку готівкових валют. За словами голови правління Ярослава Солтіса, найближчим часом такі банкомати з'являться в центральному офісі Укрінбанку також.

Принаджує і ціла низка різноманітних пільг, які надаються власникам пластикових карток: 40-відсоткова знижка у разі оплати авіаквитків і проживання в готелях, невідкладне медичне та юридичне обслуговування, безпроблемне декларування і вивіз валюти за кордон тощо.

Звісно, не всім громадянам по кишені мінімальний первинний вклад на спеціальний картковий рахунок ($ 500) та депозит ($ 1000), але чимало фірм і компаній вже не уявляють своє життя без VISA-карток. Жартують навіть: це однаково, що чоловік без краватки, а жінка без косметики.

З огляду на те, що кожного тижня з Укрінбанком на обслуговування карток VISA укладає угоду 10—15 клієнтів торговельної мережі і сфери послуг, можна сподіватися, що ми таки позбудемося багатьох шкідливих стереотипів. Адже не секрет, що, скажімо, наш продавець, якщо не тримає в руках готівки, від якої легко щось відщипнути, працювати не хоче. Тим часом, вже зараз картки VISA приймають до обслуговування близько 80 суб'єктів у Києві — майже всі ресторани і готелі. А в Україні — це вже сотні суб'єктів господарювання.

Не менш важливо й те, що відтоді, як гривня стала розрахунковою міжнародною валютою, усі операції по картках VISA провадяться у національній грошовій одиниці. Як дотепно зауважив Ярослав Солтіс, VISA сприяє стабілізації гривні. І це справді так, оскільки безготівкові розрахунки з допомогою пластикових карток міжнародних платіжних систем, які вже опанували комерційні банки «Україна», Промінвестбанк, Укрсоцбанк, Перший Український банк, Укрінбанк, Приватбанк, «Аваль», дають змогу запобігати осіданню грошей поза банками, контролювати чіткість сплати податків, скорочувати витрати на виготовлення, транспортування і схоронність готівки. Тому вже нині визначено тип національної платіжної картки, більш економічної за магнітну, але здатної взаємодіяти з картками Асоціації VISA. Як акціонер АТ «Укркарт» Укрінбанк бере участь і в цьому проекті, бо банкіри розуміють, що личить чоловікам і пасує жінці.

Сергій ВЛАД.

Побачимо грацій у березні

Художня гімнастика. Відбулося перше цього року засідання виконкому Федерації художньої гімнастики України. Виконком затвердив склад першої збірної країни на чолі з олімпійською чемпіонкою Катериною Серебрянською і бронзовим призером ігор Оленою Вітриченко, а також резервісток команди. На пропозицію члена виконкому, старшого тренера молодіжної збірної Ніни Вітриченко поіменно затверджено і склад юніорської збірної та її резервісток.

Виконком прийняв також рішення про створення нових класифікаційних програм для молодших спортивних розрядів, про проведення українських Юнацьких ігор з художньої гімнастики та інших юніорських змагань.

Віце-президент федерації Ірина Дерюгіна розповіла про підготовку до традиційного міжнародного турніру «Кубок Дерюгіної», що отримав із цього року статус «Гран-прі». Пройде турнір 14—16 березня в київському Палаці спорту. 11 країн уже підтвердили свою участь у кубкові, очікується, що країн-учасниць буде більш як двадцять.

Члени виконкому розподілили обов'язки з підготовки до турніру, обговорили пропозиції щодо залучення спонсорів, технічного та інформаційного забезпечення змагань. «Кубок Дерюгіної» буде першим великим турніром для провідних українських гімнасток у новому олімпійському циклі.

Олександр БАШКАТОВ.

Австралійські репетиції

Теніс. На жаль, єдиний представник України у вищому тенісному світі Андрій Медведєв з Києва вибув із розіграшу відкритого чемпіонату Австралії. Киянин здолав три тури, а в четвертому поступився відомому американцеві Майклу Чангу в трьох сетах.

—Виступ Андрія в Австралії можна розцінювати, як успішний, — прокоментував подію президент Федерації тенісу країни Герман Беньямінов. — Перемоги на австралійських кортах дадуть можливість нашому лідерові трохи поліпшити власний рейтинг. Сподіваємося на хорошу гру Медведєва за національну збірну в матчі Кубка Девіса проти команди Зімбабве на її корті в лютому.

Крига не скресла

Футбол. Наближається до завершення німецький етап підготовки київських динамівців до другого кола ч піонату країни. У прес-службі клубу дізналися, що, на жаль, не відбулися заплановані матчі нашого лідера з представниками бундесліги —«Кайзерслаутерном» та «Мюнхеном-1860». Перші не прибули на місце зустрічі через страшну ожеледь. А мюнхенці відмовилися грати на полі, скутому кригою.

—Програму підготовки ми виконаємо повністю, —сказав Валерій Лобановський. — Але шкода, що зіграли лише один матч із серйозним суперником —«Штутгартом». Сьогодні наші гравці, які одружені, повертаються до Києва, щоб певний час провести з сім'ями. — своєрідний психологічний крок. холостяки (їх шістнадцятеро) візьмуть участь у турнірі з міні-футболу в Карлсруе. Потім вдома ми визначимо тих вісімнадцять футболістів, які вирушать до Москви на турнір «Кубок Співдружності».

Підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

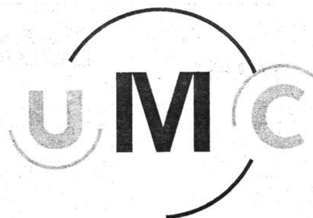

Ведущий оператор сети – СП "Украинская Мобильная Связь"

Ставьте на фаворита!

BENEFON Delta 450i

Лучший мобильный телефон от БЕНЕФОН

253002, г. Киев, ул. Луначарского, 16/4. Тел. (044) 517-28-38

АО "Украгропостач" постійно реалізує

Насіння елітної пшениці, соняшника

Сортове насіння та гибриди сахарного буряка.

[illegible]кливий бартер на с/г продукцію

Закуповуємо зернові

Тел. в Києві: (044) 276-51-47
276-63-11

Реклама в газете «Голос Украины». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

КРЕДИТЫ

в национальной и иностранных валютах на выгодных условиях предоставляет юридическим лицам

АКБ «ПРАВЭКС-БАНК»

Ждем от руководителей предприятий, организаций, учреждений деловые предложения.

Наш адрес:
252021, Киев, Кловский спуск, 9/2,
АКБ «ПРАВЭКС-БАНК».

Телефон: (044) 294-79-96.
Факс: (044) 294-81-03.

Пропонуємо хутро:

норки стандартні, сіро-голубі, пастель, розміром від 47 до 54 см за ціною 50—58 грн.; *лисиці сріблясто-чорні* за ціною від 160 до 190 грн.

Звертайтесь: смт Чутове Полтавської обл. Тел. (05347) 9-19-59.

Згідно з рішенням загальних зборів акціонерів (протокол № 7 від 26.12.1996 року)

акціонерний банк «Лад-Кредит Банк» перейменовано на акціонерно-комерційний банк «Форум», скорочена назва банку АКБ «Форум».

АКБ «Форум» є правонаступником АБ «Лад-Кредит Банк». Угоди, укладені між АБ «Лад-Кредит Банк» та його клієнтами будуть виконуватись АКБ «Форум».

АВТОСАЛОН **ВЕЛЬБОТ**

Ліцензія УДАІ МВС України №000402

ПОСТІЙНО ПРОДАЄ АБО ОБМІНЮЄ НА СІЛЬГОСППРОДУКЦІЮ

АВТОМОБІЛІ МАЗ, КамАЗ, ГАЗ, ЗІЛ, КрАЗ, УАЗ, ІЖ

Р/р 467009 в Київській міськ. дирекції УСБ, МФО 322012 "Автосалон ВЕЛЬБОТ"

Наша адреса: м.Київ, вул. Залізничне Шосе, 53, 2-й поверх
Тел.: (044)294-8538, 294-8421, 294-8366

По заявлению Государственной налоговой администрации Краматорска арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина, 34) 11 ноября 1996 г. возбуждено дело № 42/2-96 о признании банкротом ООО «Инициатива» (Краматорск Донецкой области, ул. Степная, 61; расчетный счет № 467640 в Краматорском отделении АБ «ИНКО»).

По заявлению Государственной налоговой инспекции Краматорска арбитражный суд Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина, 34) 22 октября 1996 года возбудил дело № 14-3/176 о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «Трэк» (Краматорск Донецкой области, ул. Школьная, 3-40; расчетный счет № 467323 в Краматорском отделении акционерного банка «ИНКО»).

По заявлению Государственной налоговой инспекции Краматорска арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина, 34) 22 октября 1996 года возбуждено дело № 26-3/166 о признании банкротом дочернего предприятия «Оберіг-Краматорськ» ЗАО негосударственного пенсионного фонда «Оберіг» Харькова (Краматорск Донецкой области, ул. Орджоникидзе, 10; расчетный счет № 1467924 в Краматорском отделении акционерного банка «ИНКО»).

По заявлению Государственной налоговой инспекции Краматорска арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина, 34) 22 октября 1996 года возбуждено дело № 25-3/166 о признании банкротом малого частного предприятия «ПТК» (Краматорск Донецкой области, ул. Центральная, 7-40, расчетный счет № 468380 в Краматорском отделении акционерного банка «ИНКО»).

РЕАЛИЗУЕМ

- аккумуляторы — в ассортименте
- рессоры — КАМАЗ, ГАЗ, ЗИЛ
- автопокрышки — 240 х 508

Проводим зачет по электроэнергии в счет продукции предприятия. Принимаем б/у аккумуляторы и лом свинца.
тел/факс: (044) 274-10-24 тел/факс: (044) 274-09-84.

По заявлению Государственной налоговой инспекции Краматорска арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина, 34) 15 октября 1996 года возбуждено дело № 32/3-13Б о признании банкротом украинско-иранского общества с ограниченной ответственностью «Крастар ЛТД» (Краматорск Донецкой области, ул. Шкадинова, 40-25, расчетный счет № 1467306 в Краматорском отделении акционерного коммерческого Проминвестбанка).

У номер

● *Черкаси*

«Берег надії» — землякові Кобзаря

У січні Черкащина відзначила день народження поета-патріота Василя Симоненка.

На літературно-мистецькому вечорі, який відбувся з цієї нагоди в обласному драмтеатрі імені Т. Шевченка, оприлюднено ім'я лауреата щорічної літературно-публіцистичної премії «Берег надії» імені Василя Симоненка, заснованої обласною радою народних депутатів та облдержадміністрацією. Високу відзнаку одержав талановитий поет з батьківщини Тараса Шевченка — Звенигородщини Олекса Озірний.

● *Запоріжжя*

Пішли у наступ металурги з енергетиками

Лише на чотири десятих відсотка, але таки дала приріст обсягів виробництва торік економіка Запорізької області. Єдина в Україні. Цим ростом запоріжці завдячують насамперед успішній роботі енергетиків та металургів. Перші збільшили обсяги виробництва на 27,2 відсотка, працівники чорної металургії — на 9,1, кольорової — на 2,4 відсотка.

Ще позаторік у структурі економіки Запорізької області намітилися зміни питомої ваги провідних для неї галузей. Хоча частка енергетичного комплексу 1996 року зросла вдвічі й складає відтепер у структурі 37 відсотків, та металургам спільними зусиллями таки вдалося досягти 38,3 відсотка.

● *Сімферополь*

Живе борець, святкує століття

Один із засновників кримськотатарського національного руху післядепортаційного періоду Мустафа Халілов відзначив 100-літній ювілей. Іменинник пережив війну, вигнання, переслідування. Найбільшим подарунком Мустафа-ага вважає можливість відсвяткувати свій день разом із співвітчизниками на рідному півострові.

У наших колег

Краще раз побачити, ніж сто разів почути

«Люди вірять тільки двом речам: тому, що написано в газетах, і в що вони хочуть вірити», — казав герой однієї англійської кінокомедії. Підсумки передплатної битви за читача на Житомирщині засвідчують, що не більше трьох-чотирьох газет зі статусом загальнодержавних, у тому числі «Голос України», можуть підтвердити, що їм справді вірять, наводячи як аргумент велику кількість передплатних квитанцій. А от нову газету «День» не врятували навіть великі кошти, витрачені на рекламну кампанію.

Утім, було б дивно, якби сталося інакше. Будь-якому загальнодержавному виданню, а тим більше новому, пробитися до читачів Житомирщини важко. Адже в списку обласних видань, що проводили передплату, було двадцять назв.

За незаконні валютні операції заарештували відомого в обласному центрі керівника комерційної фірми, з-під крильця якої у повному складі випурхнув у самостійний політ колектив газети «Вечірній Житомир».

«Молодіжна газета» змінила назву на «Панорама». І раптом паралельно виникла нова «Молодіжна газета».

Медики області видають свою газету «Пульс». Виявилось, їй замало, тому з'явилася ще одна — «Пульс-норма».

Поряд із «Відлунням» — офіційною чорнобильською газетою з нового року почав виходити «Любисток» —видання громадської чорнобильської організації.

Усі двадцять видань набрали разом тираж трохи більше 74 тисяч примірників. Кількість передплатників по кожній із цих газет коливається в широкому діапазоні — від 25 тисяч до 18 (уже без тисяч). Причому якщо крайове видання Руху набрало в дев'ять разів більше передплатників, ніж газета місцевої організації соцпартії, це свідчить швидше не про розклад політичних симпатій, а про можливість вчасно і дешево одержувати програму телепередач. На другому місці за читабельністю — оголошення на зразок «куплю-продам». Ефективно продають також різні сенсації, передусім кримінальні.

Тижневики, які набрали лише двісті чи чотириста передплатників, не особливо цим переймаються. Адже основна ставка — на продаж уроздріб. До тих двадцяти видань, які брали участь у передплатній тусовці, треба додати ще цілу низку тих, які вирішили не ділитися з поштою, а найняти громадських розповсюджувачів.

Картина із засобами масової інформації в Житомирі буде неповною, якщо не згадати, що тут діють дві недержавні телестудії з власними малопотужними передавачами. А от в радіоефірі даремне шукати місцеві комерційні студії. Перша ластівка — радіо «Форум» з короткими передачами — на другій кнопці провідникового мовлення. Житомир поки що дотримується принципу: краще раз побачити, ніж сто раз почути.

Олексій КАВУ...

Житомир.

Герої «АЖуру»

Власні кореспонденти центральних газет, радіо і телебачення, які працюють у Черкаській області, об'єдналися в асоціацію журналістів «АЖур». Головою правління новоствореної організації обрано автора цих рядків.

Першою акцією стало проведення на обласній телестудії «Рось» програми «Люди і події року високого сонця» з участю дванадцяти героїв минулого року.

У номінації кращих представників виконавчої влади власкори назвали мера міста Умані Юрія Бодрова, якому вручено приз «Господар міста».

Анатолій Швидкий, майстер профтехучилища із Золотоноші, здобув визнання в номінації «Здійснена мрія». Це він упродовж 12 років збирав кошти на спорудження пам'ятника нащадкові золотоніського козацького сотника, герою Вітчизняної війни 1812 року генералові Дмитру Неверському. Торік бронзове погруддя славетного земляка постало в центрі Золотоноші, біля Свято-Троїцького собору.

Приз «Овація року» вручили керівникові Черкаського камерного оркестру Олександрові Дяченку.

У номінації «Людина слова» пальму першості одностайно віддано голові правління АТ «Маїс» Сергію Терещуку, адже він виграв парі в самого віце-прем'єра Михайла Зубця. Минулого несприятливого для сільського господарства літа навіть головний аграрник держави сумнівався у високих урожаях кукурудзи. А восени дослідні поля «Маїсу» порадували всіх рекордним урожаєм: понад 125 центнерів з гектара.

«Благородний вчинок року» — одна з найцікавіших номінацій. Саме таким визнано розпорядження голови облдержадміністрації Василя Цибенка, за яким продано легковий автомобіль «Чайка», що належав АТП держадміністрації. Виручені гроші переказано на спорудження житлового будинку для сімей, що мають дітей-інвалідів.

До протилежної номінації — «Ганебний вчинок року» —потрапили керівники Черкаського міськвиконкому, котрі використали мільярди карбованців бюджетних коштів для придбання найпрестижнішого легкового автомобіля імпортного виробництва...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

І не розкіш, і не засіб пересування

На найбільшому штрафмайданчику столиці почали продавати незатребувані господарями автомобілі. Ідея продажу автомобільного «неліквіду» — не від гарного життя. За чотири роки існування територія майдану збільшувалася в декілька разів, але машини, що надходять з регулярністю 5—10 на добу, вже нікуди ставити. Власники та їх родичі іноді відмовляються забирати свої розбиті в дорожньо-транспортних пригодах авто, тож деякі з них стоять тут по три-чотири роки. Викидати їх співробітники штрафмайданчика не мають права. Районна податкова інспекція почала заявляти претензії з приводу тривалого простою і ненадходження коштів за послуги. А вони чималі: виклик буксирувальника — 40 гривень, кілометр провозу —1,5, доба на стоянці — 5 гривень. Коли ситуація стала вибухонебезпечна вихід з цього становища знайшли ті самі податкові інспектори: машини вирішили пустити на продаж.

На знімку: товар лицем.

Фото Костянтина КОВПАКА (ДІНАУ — Укрінформ).

Київ.

Контакти

Кубанська пісня горнеться до Дніпра

У товаристві «Україна» побував викладач української мови в школі народного мистецтва Державного академічного Кубанського козачого хору Микола СЕРГІЄНКО.

— Що привело вас в Україну? — з цього запитання розпочалася наша розмова.

— Ми влаштовуємо культурні акції. Українська діаспора у Північно-Кавказькому регіоні налічує близько півмільйона чоловік, майже половина з них вважають українську мову рідною. Лише останнім часом у нас почалося відродження національного життя. Сучасне кубанське козацтво прагне мати тісніші зв'язки з Україною.

Ми провели акцію «Діти Кубані — місцями запорозьких козаків» — побували на Хортиці, під Жовтими Водами, у Каневі, Корсуні, Черкасах, Кіровограді, Києві. Проїхали шевченківськими місцями — по Звенигородщині. У рамках програми «Діти Кубані — дітям Чорнобиля» подорожували по Київській, Волинській і Рівненській областях, де виступали з концертами.

— Що найбільше непокоїть кубанських українців?

— Ваша держава повинна б ще цікавитися життям Кубані. Потребуємо інформації з України, щоб можна було порівнювати точки зору російських і українських засобів масової інформації на проблеми стосунків країн-сусідів. У нас є школи, де погоджуються викладати українську мову як предмет. Але українських шкіл досі не відкрито.

— Якої допомоги чекаєте від України?

— Хочемо вірити, що телебачення України укладе договір з кубанським, а радіокомпанія Кубані з українською про обмін програмами. Уже домовлено, що на Кубані на громадських засадах працюватиме кореспондент Українського радіо. Крім того, вирішують питання майбутнього дитячого турне по Україні і Молдові, виступу Кубанського хору в Україні.

Однак по-справжньому розв'язати проблеми східної української діаспори без міжурядових угод та інших міждержавних документів неможливо.

Вікторія ЛИТВИН.

Пригода

СУМНІ ІГРИ НА ДИВАНІ

16-річний школяр Сергій Іванченко врятував життя двом братам-близнюкам, що вже знепритомніли від диму та чаду. А сталося ось що. Семирічні Стас і Вадик, скориставшися тим, що дідусь, з яким їх залишили, приліг відпочити, гралися з запальничкою й підпалили диван у вітальні. Злякавшися вогню, малеча сховалася на кухні. Дідусь прокинувся, та вийти зі спальні вже не міг: діставши опіки, він знепритомнів.

Тим часом сусіди помітили дим, що виходив з квартири №103. Повз неї саме проходив Сергій з батьком. Приєдналися до тих, хто намагався виламати двері до квартири, де сталася пожежа. Та, окрім звичайних дверей, там були ще й металеві грати. Іванченко з допомогою ножівки перепиляли один із прутів. У невеликий отвір проліз верткий Сергій. Незважаючи на вогонь та ядучий дим, він знайшов на кухні малюків і виніс їх. А дідуся винесли вже пожежники, що невдовзі наспіли на вулицю Ільфа і Петрова, 8, де сталася біда.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 278442.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311009.